

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Leto IX - Št. 46

Ljubljana, ponedeljek, 23. februarja 1948

Izhaja vsak dan razen ob petkih

Mesečna naročnina din 45.—

Cena din 2.—

SOVJETSKA ARMADA - ČUVAR MIRU IN DEMOKRACIJE V SVETU

Na današnji dan praznuje sovjetsko ljudstvo in z njim vsi miroljubni in svobodoljubni ljudje v svetu 30. obletnico rojstva herojske in nepremagljive Sovjetske armade. Na ta dan pred tridesetimi leti so odredi Rdeče armade pri Narvi in Pskovu zaustavili in premagali nemške zavojevalce, ki so hoteli zrušiti in uničiti mlado sovjetsko državo in znova vzpostaviti strmoljavljeno tiranijo kapitalistov in veleposestnikov.

V dneh državljanske vojne in tuje intervencije so sovjetski delavci in kmetje v vrstah Rdeče armade pokazali vsemu svetu, kaj zmora revolucionarni duh sproščene proletariata in siromašnih kmetov, pokazali so, da more armada, ki uživa podporo vsega sovjetskega ljudstva in svetovnega proletariata kljub vsem tehničnim nedostatom premagati še tako do zob oboroženo sovražno najemniško vojsko.

Odvet bi bilo znova in znova naštevati vse slavne strani zgodovine Sovjetske armade, ki so jih njeni borci izpisali s svojo kredo v borbi za obrambo prve dežele socializma, za obrambo napredka človečanstva. Ves miroljubni in svobodoljubni svet se danes zaveda, da dolguje svoj obstanek, svojo svobodo prav tistim milijonom in milijonom skromnih in postrvovalnih junakov — sovjetskih delavcev in kmetov, ki so v vrstah Sovjetske armade rešili človeštvo pred povratkom v barbarstvo, ki so po tisočih slavni bitkah, noseč na svojih ramenih glavno breme protifašistične vojne, dokončno premagali fašiste in razvili zastavo zmage v hitlerjevskemu brlogu Berlinu.

Stalingrad, Moskva in Leningrad — to so imena mest in krajev doslej nevidnih bitk v zgodovini vojne, ki so v zadnji svetovni vojni znova pokazali vsemu svetu, da je Sovjetska armada najmočnejša armada na svetu, da je armada sovjetskih delavcev in kmetov nepremagljiva armada. Uspehi in zmage Sovjetske armade so bili prav zato tisti neuhajljivi moralni vir moči, ki je navdihoval slehernega partizanskega borca v deželah zaslužene Evrope. In ko se danes oziramo nazaj v epopejo narodnoosvobodilne borbe naših narodov, se dobro zavedamo, da so bili prav zmagoviti boj Sovjetske armade, njena moralna in materialna pomoč našim narodom tisti odločilni faktorji, ki so nam omogočili ustvariti si takšno državo, takšno življenje in takšen družbeni red, za kakršnega so umirali naši najboljši sinovi. Prav zato se naši narodi s še posebnim veseljem in hvalešnostjo na današnji dan spominjajo Sovjetske armade in njenih junških borcev, se spominjajo njenega genialnega vrhovnega komandanta in stratega generalisima Stalina.

V današnji mednarodni situaciji smo znova priča poizkusom obnove fašizma. V načrtih ameriških imperialistov, ki grozijo z atomsko bombo in v sanjah po svetovnem gospodstvu, stepe druce po Hitlerjevih stopinjah, se znova pojavlja Nemčija kot baza za eventualne bodoče agresije proti Sovjetski zvezi in deželam ljudske demokracije. Vojaške uprave armad, ki so bore malo prispevale k zma-

gi nad fašizmom, danes po ukazu gospodarjev Wall Streeta preganjajo demokratične elemente, postavljajo izven zakona KP Nemčije in Enotno socialistično partijo, nameščajo okorele hitlerjevce v državni aparat in jih vključujejo v svoje najemniške čete za borbo proti svobodoljubnim ljudstvom v Indokini in drugod. V ameriški imperialistični intervenciji v grški državljanski vojni, izčrpalnih obiskih ameriških ladij v pristaniščih Sredozemlja, v oznanjanju Marshallovega načrta in Trumanove doktrine, v mrzlični izgradnji agresorskih vojaških baz ameriških imperialistov in njihovih podprenikov na evropskem, azijskem in afriškem kontinentu vidi svobodoljubno človeštvo resno nevarnost za mir in demokracijo v svetu.

Sile miru in demokracije v vseh državah, ki stalno razkrinkujejo imperialistične nakane in branijo svojo nacionalno neodvisnost proti imperialističnemu pohlepu, so danes močnejše kot kdaj koli in postajajo iz dneva v dan krepkejše. Rast moči antiimperialističnega in demokratičnega tabora v borbi proti imperialističnim pretenzijam na svetovno gospodstvo priča, da so imperialistične nakane že vnaprej obsojene na neuspeh. Utrjevanje gospodarske in vojaške moči dežel ljudske demokracije, junška borba grškega, kitajskega, indokinskega in indonezijskega ljudstva proti imperialističnim zavojevalcem so mogočni faktorji, ki jih ne more prezreti noben še tako vnet zavestnega in borbenega ljudstva ne more nikdo pokoriti.

Zaradi milijonskih žrtev, ki so jih dali sovjetski ljudje v borbi proti fašizmu in tako omogočili zmago v drugi svetovni vojni, je danes po vojni ugled Sovjetske zveze in njene armade brezprimerno narasel. Miroljubna Sovjetska zveza in njena slavna Sovjetska armada, ki jo je ustanovila, vzgojila in ki jo vodi mogočna Partija Lenina-Stalina predstavljata v borbi za ohranitev miru in utrditev demokracije v svetu tisti najbolj prepričljivi in odločilni faktorji, ki je v obrambi dežele socializma in napredka človečanstva še vselej prekrizal račune imperialističnih napadalec in ki tudi danes budno stoji na braniku socialistične domovine, na braniku miru in demokracije v vsem svetu.

Pomembne tridesete obletnice rojstva Sovjetske armade se zato z veseljem in ponosom spominjajo sleherni svobodoljubni človek na svetu, ta dan praznuje danes vse svobodoljubno človeštvo, izražajoč hkrati svoje globoko priznanje in hvaležnost armadi Osvobodiljelci, armadi, ki čuva mir in demokracijo. Trideseto obletnico Sovjetske armade pa stavijo s še posebnim veseljem naši narodi in naša Jugoslovanska armada, ki se tako kot v vojni tudi danes uči od nje, kako se je treba boriti, žrtvovati in ljubiti svojo domovino, kako je treba bdeti in biti pripravljen proti slehernemu, ki bi se drznil spustiti v nove vojne avanture in brezuspešno poizkušal zavreti kolo zgodovine.

Zivela Sovjetska armada, čuvar miru in demokracije v svetu!

Brzoiavka maršala Tita generalisimu Stalinu

Beograd, 22. februarja. (Tanjug) Maršal Tito je ob 30letnici Sovjetske armade poslal generalisimu Stalinu naslednjo brzoiavko:

PRESEDNIKU MINISTRskega SVETA ZSSR, VRHOVNEMU KOMANDANTU OBOROŽENIH SIL
GENERALISIMU JOSIPU VISARIONOVIČU STALINU.

MOSKVA — KREMLJ.

Ob 30letnici ustanovitve herojske Sovjetske armade se na ta dan pridružujemo vseljudskemu veselju narodov Sovjetske zveze.

V imenu narodov in armade nove Jugoslavije pošiljam Vam, tovariš Stalin, in slavni armadi - osvoboditeljci najprisrčnejše čestitke in pozdrave.

Predsednik vlade FLRJ
Vrhovni komandant oboroženih sil FLRJ
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito.

Pozdrav maršala Tita sovjetskim borcem

Beograd, 22. februarja. (Tanjug) Maršal Tito je ob 30letnici ustanovitve Sovjetske armade poslal sovjetskim borcem tole brzoiavko:

REDAKCIJI LISTA »KRASNAJA ZVEZDA«, MOSKVA.

Sovjetskim borcem pošiljam v imenu narodov Jugoslavije goreče pozdrave in simpatije ob 30letnici ustanovitve Sovjetske armade.

Ob tej priliki naj še enkrat izrazim globoko hvaležnost borcem Sovjetske armade za velike zasluge in pomoč pri osvoboditvi narodov Jugoslavije od fašističnega okupatorja v težkih dneh velike narodnoosvobodilne borbe. Želim nadaljnji razcvit veliki državi socializma in krepitev moči Sovjetske armade za obrambo pridobitev Oktobrske revolucije, za zaščito miru in demokracije.

Naj se krepki pošteno prijateljstvo med narodi Sovjetske zveze in narodi Jugoslavije!

Naj živi herojska Sovjetska armada in njen vrhovni komandant generalisim Josip Visarionovič Stalin!

Predsednik ministrskega sveta FLR Jugoslavije
Josip Broz-Tito.

GENERALISIM STALIN PRIREDIL KOSILO NA ČAST MADŽARSKE VLADNE DELEGACIJE

Madžarsko ljudstvo se zaveda, da ima močnega zaveznika v Sovjetski zvezi

pri svojem boju za demokracijo, obnovo in mir

je izjavil predsednik madžarske vlade Lajos Dinnyes

Moskva, 22. febr. (Tass) Predsednik ministrskega sveta ZSSR Stalin je priredil v Kremlju kosilo na čast predsednika Madžarske republike Zoltana Tildyja in madžarske vladne delegacije. Kosilo so se udeležili od Madžarov predsednik republike Zoltan Tildy, predsednik madžarske vlade Lajos Dinnyes z ostalimi člani vladne delegacije, od sovjetske strani pa Švernik, Molotov, Ždanov, Vorosilov in drugi člani vlade ter uradne osebnosti.

Kosilo je potekalo v prijateljskem ozračju. Pri tem je imel predsednik Madžarske republike

Zoltan Tildy

govor, v katerem je med drugim izjavil: Od trenutka osvoboditve smo neprenehoma prejeli pomoč in podporo od Sovjetske zveze. Takega razumevanja niso do nas pokazali samo voditelji sovjetske države, ampak tudi vsi sovjetski ljudje, ki sodelujejo z nami v domovini. Vemo, da je pot, na katero smo stopili, pravilna. Vendar pa je eno vedeti, drugo pa pripraviti se z lastno izkušnjo.

Spoznali smo, da je mogoče prijateljstvo med malimi in velikimi narodi na podlagi enakopravnosti in da je tako prijateljstvo mogoče uresničiti. To prijateljstvo nam je omogočilo dejstvo, da smo enkrat za vselej prekinili s preteklostjo, ki se je neradi spominjamo. Mali narodi so bolj občutljivi kakor veliki. Zato madžarsko ljudstvo razume in se zaveda pomena velikodušnega odnosa, ki ga kaže velika Sovjetska zveza, ki se ravna po načelih leninsko-stalinske politike spoštovanja neodvisnosti in svobode malih narodov.

Nato je govoril predsednik madžarske vlade

Lajos Dinnyes,

ki je dejal:

Politika generalisima Stalina je privreda do vzpostavitve zdravih odnosov med veliko državo in malim narodom, do odnosov, kakršnih doslej ni bilo v zgodovini. Ti odnosi so omogočili naš demokratični razvoj, za katerega se tukaj zahvaljujem. Zavedamo se, da je Sovjetska zveza edina napredna in velika država, ki se ravna po temeljnem načelu zagotovitve svobode narodov in ki zato predstavlja najmočnejše jamstvo za ohranitev splošnega miru.

Madžarsko ljudstvo se je od svoje osvoboditve mnogo naučilo od sovjetskih narodov. Spoznalo je, da sovjetsko ljudstvo, ki je med vojno razbilo fašizem, koraka na čelu boja za svobodo narodov in zagotovitve miru. Madžarsko ljudstvo, ki so ga desetletja držali v zablodi, je sedaj priznalo večne zasluge sovjetskih narodov za doseg madžarske svobode, obnove, neodvisnosti in zagotovitve miru ter z ljubeznijo in s spoštovanjem usmerja svoje poglede proti Sovjetski zvezi in njenim narodom.

Madžarsko ljudstvo se zaveda, da je njegovo mesto v taboru miru in napredka, zato se z iskreno odločnostjo in prijateljstvom obrača na svojega osvoboditelja ter velikega prijatelja, Sovjetsko zvezo. Zavedamo se, da se naše skupno delo sedaj šele začneja, vendar madžarsko ljudstvo ve, da ima pri svojem boju za demokracijo, obnovo in mir močnega zaveznika — Sovjetsko zvezo, ki mu daje pomoč v prvotni naši domovini in hkrati spoštuje neodvisnost madžarskega naroda ter s tem povzroča, da je madžarska demokracija eden važnih sestavnih elementov za mir na vsem svetu.

ter velikega prijatelja, Sovjetsko zvezo. Zavedamo se, da se naše skupno delo sedaj šele začneja, vendar madžarsko ljudstvo ve, da ima pri svojem boju za demokracijo v državi, pri svojih naporih za obnovo in pri težnji po miru močnega zaveznika — Sovjetsko zvezo, ki mu daje pomoč v prvotni naši domovini in hkrati spoštuje neodvisnost madžarskega naroda ter s tem povzroča, da je madžarska demokracija eden važnih sestavnih elementov za mir na vsem svetu.

Odhod madžarske vladne delegacije iz Moskve

Moskva, 22. febr. (Tass) Listi poročajo o odhodu predsednika madžarske republike Zoltana Tildyja in ma-

žarske vladne delegacije s predsednikom ministrskega sveta Dinnyesom na čelu iz Moskve ter objavljajo govor šefa madžarske delegacije na kolo-dvoru pred odhodom iz sovjetske prestolnice. Dinnyes je dejal:

»Obisk madžarske vladne delegacije v Moskvi je politično utrdil položaj Madžarske na fronti miru in bo olajšal borbo madžarske demokracije proti protiljudskim silam. Obisk in podpis pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in vzajemni pomoči spadata v vrsto dogodkov, ki so največjega pomena v sodobni zgodovini Madžarske.«

VI. PLENUM CENTRALNEGA ODBORA ENOTNIH SINDIKATOV
JUGOSLAVIJE

Naše sindikate moramo organizacijsko okrepiti

Zagreb, 22. febr. V veliki dvorani Delavskega doma v Zagrebu se je danes pričel VI. plenum centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije. Plenumu so prisostvovali minister dela FLR Jugoslavije Ljubča Arsov, minister dela LR Hrvatske Alojz Valesić in drugi.

V imenu Konfederacije dela Ljudske republike Rumunije prisostvuje plenumu Jona Kirilovici, v imenu glavnega odbora sindikalne organizacije Ljudske republike Albanije pa Ziko Kočani in Mimi Konomi.

VI. plenum je otvoril predsednik centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj in med drugim dejal: »Ce objektivno pregledamo dosedanje delo Enotnih sindikatov Jugoslavije, lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da so odigrali pomembno vlogo v mobilizaciji in organizaciji širokih ljudskih množic v borbi za gospodarsko in politično izgradnjo naše države. Posebno pomembne uspehe je dosegel delavski razred Jugoslavije v prvem letu petletke. Kljub vsem objektivnim težavam smo plan v celoti izpolnili. Po zaslugi delovnega poleta in naporov širokih ljudskih množic v 1947. letu je industrijska proizvodnja znatno zvišana, kar je omogočilo, da je naša vlada izvedla ukrepe za nadaljnje izboljšanje življenjske ravni delovnega ljudstva.

Nove uredbe zagotovljene preskrbe in vezanih cen bodo znatno izboljšale preskrbo delavcev s kmetijskimi pridelki in preskrbo kmeta z industrijskimi izdelki po nizkih vezanih cenah. Ti ukrepi so zgovoren dokaz o veliki skrbi naše ljudske vlade in tovariša Tita za neprestano izboljševanje življenjskih pogojev delovnega ljudstva. S svoje strani pa morajo Enotni sindikati pomagati, da se bodo te

nove uredbe čimprej izvajale, saj odgovarjajo interesom in željam širokih množic delovnega ljudstva. To bomo dosegli, če bodo naši delavci in uslužbenci, naši člani še bolj zvišali proizvodnjo industrijskega blaga in izboljšali delo pri izmenjavi in razdelitvi proizvodov. Hkrati bomo tudi kot člani Ljudske fronte pomagali k trdnješi zvezi med delavcem in kmetom, med delovnim človekom mesta in vasi.

V organizacijskem pogledu so Enotni sindikati Jugoslavije dosegli znatne uspehe. Stevilčno stanje članstva je zrastle nad en milijon sindikalne organizacije pa so se tudi pomembno okrepile. Postale so močan faktor v gospodarskem in političnem življenju naše države. Toda kljub vsem uspehom naše sindikalne organizacije je bilo tudi pri delu mnogo nedostatkov, o katerih smo govorili že tudi na V plenumu centralnega odbora. Na tem plenumu se moramo pogovoriti o naših organizacijskih napakah in pomanjkljivostih, da bi z odpravo teh nedostatkov in pomanjkljivosti usposobili naše sindikalne organizacije za izpolnjevanje nalog, ki jih postavljajo delavskemu razredu Ljudska fronta Jugoslavije, naša Partija in tovariš Tito.

Odločno moramo popraviti pomanjkljivosti in nedostatke pri vodstvu sindikalnega dela, ker so postali ovira za nadaljnje uspešno delo. Do sedaj se je izvajala sindikalna politika v dveh smereh, kar je preobremenjevalo nižje sindikalne organizacije z raznimi direktivami, ki so jih prejemale glede istega vprašanja od glavnih odborov in centralnih uprav, pogosto pa so si bile te direktive v protislovju, kar je povzročalo zmedo v nižjih sindikalnih forumih. Glede na ta sistem vodstva sindikalnega

Nadaljevanje na 2. strani

POSKUS ATENTATA NA LJUDSKO DEMOKRACIJO V ČSR

Češkoslovaško ljudstvo bo branilo svojo demokratično republiko pred agenti mednarodne reakcije

Praga, 22. febr. (Tanjug.) »Rudé Právo« se je dotaknil rušilnega ravnanja nekaterih čeških in slovaških strank in je ugotovil, da so nekatere stranke izbrale novo taktiko, s katero bi rade onemogočile izglasovanje nekaterih zelo važnih zakonov, kot so zakon o ljudskem zavarovanju, o novi agrarni reformi in druge.

S kampanjo proti organom narodne varnosti in notranjemu ministru bi radi spravili z dnevnega reda sprejetje omejenih zakonov. Ko so — poudarja »Rudé Právo« — v predmonarhovski republiko orožniki streljali na množice lačnih in brezposelnih delavcev, se ni pripetilo, da bi narodnosocialistični, ljudski in socialdemokratski poslanci izglasovali nezaupnico notranjemu ministru, ki je bil po

ustavi odgovoren za pokolje.

Danes, ko novi organi javne varnosti ščitijo ljudstvo in uspehe njegovega dela — revolucionarne pridobitve in njegovo varnost — so jim tra v peti. Moti jih to, da organi narodne varnosti ščitijo narod pred saboterji, razbijači, protidržavnimi zarotniki, agenti reakcije in tujimi vohuni, ki prihajajo v nasprotje z zakoni.

Advokati, veleposestniki, veletrgovci in fabrikanti, ki jim je do sedaj uspevalo zavirati razvoj in bi ga sedaj želeli usmeriti drugam, pogrešajo prejšnjo policijo, ki bi zavrnila vse zahteve delovnega ljudstva. Ti advokati danes pogrešajo to orožje, s katerim bi želeli razgnati kongres tovarniških in kmečkih svetov.

pripadajočih narodnosocialistični, ljudski in slovaški demokratski stranki. Mednarodna reakcija skuša z njihovim posredovanjem ustvariti v vrstah ljudske demokracije razkol. Toda ti poskusi so obsojeni na siguren propad. S tako protiljudsko politiko ne more in ne sme biti nobenega kompromisa.

Ta čustva je češkoslovaško ljudstvo jasno izrazilo, ko je zahtevalo odstranitev agentov reakcije in sovražnikov Narodne fronte v vladi. O tem priča soglasno odobravanje politike Gottwaldove vlade s strani tisočev in deset-tisočev delavcev, kmetov in nameščencev. Češkoslovaško ljudstvo, ki je spoznalo trdo šolo borbe za svojo svobodo in neodvisnost, ponovno kaže, da bdi nad interesi svoje demokratične republike in da je pripravljeno braniti jo pred vsimi intrigami reakcije.

»Signal iz Washingtona«

Praga, 22. febr. (Tass.) Veleposlanik ZDA v Češkoslovaški Steinhart je pred svojim odhodom iz New Yorka v Prago v razgovoru s predstavniki tiska izrazil prepričanje, da bodo »potekle volitve v Češkoslovaški brez komunističnega nasilja«. To izjavo ameriškega veleposlanika, ki je po dva in pol mesečnem bivanju v Ameriki prispel v Prago, je narodnosocialistični tisk in tisk nekaterih drugih strank objavil na najvidnejših mestih.

V političnih krogih trdijo, da so sprejele narodnosocialistična in druge stranke, ki so ustvarile z njo skupni blok, to izjavo kot signal iz Washingtona. Predstavniki teh strank v vladi so skupno nastopili proti notranjemu ministru in ga skušali obdolžiti, da hoče uvesti s pomočjo varnostnih organov »diktaturo komunistov«.

Češkoslovaška demokratična javnost je že sprevidela, kaj hoče narodnosocialistična stranka in z njo dve drugi stranki, ki sta pričeli nebrzdano kampanjo proti varnostnim organom, ki branijo demokratične pridobitve Češkoslovaške.

»Zemledelske Noviny« piše: »Ljudstvo naše nove demokratične republike izjavlja, da so vsi poskusi reakcije že vnaprej obsojeni na neuspeh.«

POLOŽAJ V ITALIJI

Sile demokratične ljudske fronte stalno naraščajo

Rim, 22. febr. (Tanjug.) Stalno naraščanje sil demokratične ljudske fronte ustvarja v taboru reakcije paniko. Zadnji uspeh fronte pri volitvah v Pescari, ki jo smatrajo za trdnjavo De Gasperi-jeve krščanskodemokratske stranke, je prisilil reakcionarni tisk, da bije plat zvona in napoveduje katastrofo pri aprilskih parlamentarnih volitvah.

Zmaga demokratične ljudske fronte pri volitvah v Pescari je povzročila razsulo v vrstah Pacciardijeve republikanske stranke. V vseh krajih države za-

puščajo množice republikancev Pacciardija in vstopajo v novo ustanovljeno republikansko ljudsko stranko, ustanovljeno v okviru demokratične fronte. Po volitvah v Pescari so v vsej državi ustanovili odbore nove republikanske stranke.

Neofašistični list »L'Orta d'Italia« ne skriva nerazumevanja, ki je zavladala med neofašisti in zahteva, da se združijo vse stranke v blok proti demokratični ljudski fronti.

Pogodba med ZDA in Italijo je »zaveznitvo« med udavom in zajcem

piše Jurij Žukov v »Pravdi«

Moskva, 22. febr. (Tass.) »Pravda« objavlja članek Jurija Žukova z naslovom »Kakšen je smisel ameriško-italijanske pogodbe o prijateljstvu, trgovini in plovlbi«.

Ce pogodbo natančneje pogledamo, bomo opazili, piše Žukov, da je to »zaveznitvo« med udavom in zajcem. Od slej morejo Američani nastopati kot gospodarji tako v Italiji kakor v njenih kolonijah. Minister za obrambo ZDA Forrestal je tri dni pred podpisom te pogodbe kategorično izjavil, da »predstavlja vsa ona, ki se razteza od Gibraltarja do Srednjega vzhoda življenjski interes za ZDA in jo je treba smatrati za gospodarsko in politično celoto«.

Ameriški generali so že sestavili velike načrte, da bi izkoristili to velikanško oporišče strateških operacij. V samem središču tega oporišča operacij je Italija in so ji zaradi tega rezervirali v naših ameriških militaristov posebno mesto.

Ameriški imperialisti, ki razumejo, da De Gasperi-jeva vlada, ki je v službi inozemcev, ne more s svojo sestavo uživati simpatij ljudstva, kažejo danes veliko skrb za ustanovitev vojaških in policijskih sil, oboroženih z ameriško tehniko. Na pragu splošnih volitev so podveli vse ukrepe, da bi zvezali, onesposobili ali če mogoče uničili demokratične sile v Italiji s pomočjo elite ameriško opremljenih fašistov. Prekoceanski zaščitniki

De Gasperi-ja bi hoteli spremeniti Italijo v neke vrste frankistično Španijo ter bi v tem primeru mogli v italijanskih vojaških oporiščih gospodariti kot doma.

Vesti iz Italije, poudarja Jurij Žukov, kažejo, da zadeva nova pogodba, ki jača suženjstvo Italije od ameriškega kapitala in jo potiska v politično in vojaško pustolovščino vodilnih krogov ZDA, na odločno obsodbo širokih slojev prebivalstva. Avtorji te sramotne pogodbe, vsiljene Italiji, bodo imeli v bodoče večkrat priliko prepričati se, da resnični gospodar Italije, njeno ljudstvo, nikakor nima namena žrtvovati svoje suverenosti in neodvisnosti brez borbe.

Imperialistične nakane ZDA v Severni Afriki

Rim, 22. febr. (Tanjug.) »Il Paese« poroča iz Tripolisa, da je množica ameriških »turistov« preplavila Libijo. Bivše letališče pri Mellahi so spremenili Američani v najmodernejše letalsko oporišče za letoče trdnjave, ki dovajajo vsak dan velikanske količine orožja in vojnega materiala.

List poudarja, da izrivajo Američani Angleže in Italijane iz Severne Afrike, stari kolonialni sistem pa zamenjujejo z militarističnim imperializmom Trumanovega tipa.

Ostra obsodba imperialističnih manevrov za razbitje sindikalne enotnosti delavcev

Rim, 22. febr. (Tanjug.) V delavski zbornici v Genovi je bilo zasedanje članov delavskih tovarniških komitejev in upravnih odborov delavskih sindikatov. Zasedanja sta se udeležila generalni sekretar italijanske Generalne konfederacije dela Di Vittorio in generalni sekretar Svetovne sindikalne federacije Louis Saillant.

Na zasedanju je Di Vittorio opozoril na poskuse svetovne reakcije, ki hoče povzročiti razkol v Svetovni sindikalni federaciji, da bi tako izpodkopala bodočnost in miroljubno delo delavskega razreda. Di Vittorio je poudaril potrebo trdne enotnosti delavcev vsega sveta in izjavil:

Vemo, kako strašne posledice bi zadele ves svet, če bi delavci popustili in bi jih reakcija potegnila v svojo vojno kampanjo proti demokraciji in enotnosti ljudstva.

Generalni sekretar Louis Saillant je ostro obsodil manevre reakcije in imperialističnih skupin, ki hočejo razbiti sindikalno enotnost delavcev.

Italijanska Konfederacija dela, je nadaljeval, pomeni sijajen primer delavske enotnosti. Zato se mora upreti vsem poskusom razbijanja enotnosti.

Louis Saillant je izjavil, da se bo izvršni odbor Svetovne sindikalne federacije sestel to spomlad v Rimu.

Predsednik italijanske Generalne konfederacije dela Di Vittorio je dal zastopnikom tiska izjavo v zvezi s kampanjo nekaterih listov naj bi ustavili borbo za gmotno izboljšanje življenja delavcev ter sklenili »sindikalno premirje«.

Di Vittorio je naglasil, da se italijanski delavci ne morejo in ne bodo odpovedali svoji borbi za kruh in sindikalni svobodi, dokler ne bodo vlada in industriji sprejeli osnovnih zahtev delovnega ljudstva.

»Nobeno sindikalno premirje ne more biti sklenjeno, dokler se ne boljše življenjski pogoji kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev in dokler ne bodo začeli izpolnjevati državnega delovnega sporazuma za zemljiške najemnike.« je dejal Di Vittorio. »Prav tako je treba izenačiti davke na premoženje, uvesti sistematizacijo za državne nameščence, zvišati mezde industrijskih delavcev v Severni Italiji in izpolniti zahteve upoko-jencev, profesorjev in učiteljev.«

Klavern pričetek Trumanove volivne kampanje pod vtisom sijajne zmage delavskega kandidata

New York, 22. febr. (Tass.) Na banketu ob proslavi »Jeffersonovega dne« v Washingtonu je govoril predsednik Truman. Tisk piše, da je to pot tradicionalni banket potekal v ozračju resne zaskrbljenosti med prvaki demokratske stranke, ki so izgubili pomen zaradi nedavne sijajne zmage kandidata ameriške delavske stranke Isacsona pri naknadnih volitvah v New Yorku. Trumanov govor je imel namen dvigniti omajani prestiž demokratske stranke in zaustaviti grupiranje demokratskih sil, zlasti delavskega razreda ob strani »tretje stranke« ter

njenega predsedniškega kandidata Henryja Wallacea.

Predsednik ZDA je trdil, da izvaja demokratska stranka smer »naprednega liberalizma« in da on nadaljuje s politiko Jeffersona, Jacksona in Roosevelta. Vendar pa je bil dovolj pameten in šel preko dejstev, da so z njegovim aktivnim sodelovanjem sprejeli reakcionarne ukrepe v ZDA.

Značilno je, da Truman v svojem govoru, ki bi moral predstavljati začetek volivne kampanje demokratske stranke, ni govoril niti o programu niti o obveznostih te stranke in se je omejil na splošne izjave.

Maršal Sokolovski izročil protest proti preganjanju demokratičnih organizacij v Zapadni Nemčiji

Berlin, 22. febr. (Tanjug.) Maršal Sokolovski je na seji Zavezniskega kontrolnega sveta v Berlinu izjavil, da je navedla sovjetska delegacija na zadnji seji koordinacijskega odbora Kontrolnega sveta dovolj dejstev, ki potrjujejo, da ameriške, britanske in francoske okupacijske oblasti ne izvajajo navodila Kontrolnega sveta o demilitarizaciji.

Maršal Sokolovski je izjavil, da se ameriški, britanski in francoski predstavniki nečesto ravna po odločbah inoskovske konference.

Nato je izročil maršal Sokolovski predstavnikom zapadnih okupacijskih sil poslanico o preganjanju demokratičnih organizacij v zapadnih conah Nemčije. Poslanica navaja protest voditeljev Enotne socialistične partije Nemčije Wilhelma Piecka, O. Grotte-wolha in predsednika KP britanske cone Maxa Reimanna proti prepovedi naprednih organizacij ter političnih zborovanj v ameriški, britanski in francoski coni.

O tej sovjetski poslanici, ki vsebuje številne primere preganjanja demokratičnih organizacij v zapadnih conah, bodo razpravljali na rednem zasedanju Kontrolnega sveta dne 10. marca.

Konferenca namestnikov zunanjih ministrov za mirovno pogodbo z Avstrijo

London, 22. febr. (Tanjug.) Na konferenci namestnikov zunanjih ministrov za izdelavo pogodbe za Avstrijo, so nadaljevali pod predsedstvom francoskega predstavnika generala Cherieria s proučevanjem posameznih točk sovjetskih predlogov glede nemškega premoženja v Avstriji. Obravnavali so tri točke: 1. vprašanje donavskega paroplovnega društva; 2. izplačilo v znesku 200 milijonov dolarjev, ki jih mora Avstrija izplačati Sovjetski zvezi kot preostalo nemško premoženje, ki ga Sovjetska zveza ne zahteva, in 3. vprašanje petrolejskih vrelcev.

Po daljšem razpravljanju so namestniki zunanjih ministrov sklenili, da bo prihodnji sestanek v torek 24. febr.

S protiljudsko politiko ne more biti nobenega kompromisa

piše diplomatski komentator »Pravde«

Moskva, 22. febr. (Tass.) Diplomatski komentator »Pravde« piše:

Intrige mednarodne reakcije proti demokraciji postajajo tik pred parlamentarnimi volitvami v Češkoslovaški vedno bolj intenzivne. Reakcija uporablja za orodje elemente, ki soglašajo z njenimi cilji in so prodrli v nekatere stranke, članice vladne koalicije. Narodnosocialistična, ljudska (katoliška) in slovaška demokratska stranka, članice Narodne fronte, so dale zatočišče osebam, ki hlinijo svoje protiljudske načrte. Ze dolgo je od tega, ko so voditelji teh strank pričeli napadati ukrepe ljudske demokracije: poddržavljenje industrije, splošno izvedbo agrarne reforme in zunanjo politiko vlade. Reakcionarne češkoslovaške stranke niso brez razloga izbrale volivno obdobje za svoje izzivalne izjave.

Narodna fronta se progresivno spreminja v resnično široko množico vseh demokratičnih sil dežele in ne v preprosto koalicijo strank in njenih voditeljev. Po zaslugi znatnih pridobitev ljudske demokracije in hitrega dviga blaginje množic kot posledice uspešne izvedbe dveletnega plana se oblast

Komunistične partije nenehno jača. Končno pa Gottwaldova vlada vodi energično borbo proti intrigam tuje reakcije, prijema diverzantske agente in onemogoča vohunskim gnezdom, da bi škodovala.

Vse to vznemirja tajne in vdane pristaše reakcije, ki se boje, da ne bi odkrili njihovih zvez s sovražniki republike v tujini. Zaradi tega so postali notranje ministristvo in organi varnosti tarča obrekovalnih napadov reakcionarjev, ki na glas kričijo kot na povelje o »spolilejskem režimu«, o »zarotki komunistov proti demokraciji. Zares nikakor ni slučajno, da ministri-odpadniki niso hoteli na zadnji seji kabineta poslušati poročila Noska in ministra za narodno obrambo generala Svobode o razkritju vohunske organizacije v mestu Most.

Skupina teh treh strank je nasnovala zaroto proti Narodni fronti v Češkoslovaški. Ta skupina, ki je delala na povelje od zunaj, je povzročila vladno krizo in je s svojim nevrednim obnašanjem spravila republiko v nevaren položaj in povzročila nevarnost za njeno blaginjo. V tem je treba iskati smisla ostavke reakcionarnih ministrov,

ZDA pripravljajo neposredno intervencijo v Grčiji

»Strokovnjak« za Grčijo Louis Henderson priznava, da se je položaj atenske vlade poslabšal

Louisville (Kentucky, ZDA), 22. februarja. (Tanjug.) Po poročilih Vestnika ameriškega zunanjega ministristva je imel ravnatelj oddelka za Bliznji vzhod Louis Henderson v Louiswilleju govor o »uspešnih« ameriške misije za »pomoč« Grčiji.

V svojem govoru se je Henderson trudil, da bi opravičil zločine in zlorabe grške monarhofašistične vlade. Priznal je, »da obstaja sum o demokratičnem značaju grške vlade« in dodal, da so uradne osebe atenske vlade mogoče zagrešile dejanja, ki strogo vzeto, niso v skladu z demokratičnimi načeli. Vendar pa smatra, da je »pametno sodelovanje s temi voditelji«. Dosledno temu Henderson priporoča, da bi »znova pretresli celotne probleme intervencije v Grčiji, ker bi lahko nastal položaj, v katerem se oborožene sile Grčije same ne bi mogle uspešno boriti«.

Ta Hendersonova izjava je izzvala — kakor poroča Reuter — presenečenje političnih opazovalcev, ker je iz nje kljub zelo pazivim frazam razvidno, da se ZDA pripravljajo na neposredno intervencijo v Grčiji in ker se z njo hkrati priznava, da se je vojaški položaj atenske vlade poslabšal.

Nova skupina ameriških letal za monarhofašiste

Atene, 22. febr. (Tanjug.) United Press poroča, da je šef ameriške vojaške misije v Grčiji generalni major William Livesay sporočil, da je bila Grčiji izročena nova skupina lovskih letal.

Nadaljevanje s 1 strani

dela ni bilo mogoče zadostno določiti odgovornosti pred centralnim odborom. Ta plenum naj to vprašanje prouči in izda sklepe, ki bodo odpravili te nedostatke in dali Enotnim sindikatom možnost, da se še bolj okrepe.

Ceprav je že IV. plenum centralnega odbora opozoril na škodljivost birokratizma v sindikalnem delu, še številna sindikalna vodstva niso preorientirala svojega dela. Še marsikatero sindikalno vodstvo je mnenja, da je pošiljanje okrožnic in pism osnovno sredstvo za vodstvo sindikalnega dela na terenu.

Pogosto se dogaja, prav posebno še v nižjih sindikalnih vodstvih, da se križje demokratična načela. To smo posebno opazili v osnovnih organizacijah — podružnicah. Niso redki primeri, da upravni odbori podružnic sklepajo o izredno važnih vprašanjih brez sodelovanja svojih članov. Upravni odbori svojih podružnic redkokolič podajo članstvu poročila o svojem delu in se zato pogosto vsilijo velike napake in pomanjkljivosti.

Da bi se sindikalna vodstva zavedala svoje odgovornosti, da bi se izboljšal funkcionalni sestav forumov in se zagotovilo nadzorstvo članstva nad vodstvom, mora VI. plenum v temelju izpremeniti način izvajanja volitev vodilnih sindikalnih organov. Volitve sindikalnih forumov morajo biti tajne.

Za zboljšanje fizkulturalnega dela v sindikalnih organizacijah so v 1947. letu

dosegli velike uspehe. 159.249 delavcev in uslužbencev je vključenih v fizkulturalno gibanje ali 144.73% več kot v 1946. letu. Ustanovljenih je večje število sindikalnih fizkulturalnih aktivov in društev. Številni delavci se udeležujejo v množičnih fizkulturalnih akcijah in tekmah. Toda fizkulturalno delovanje v sindikatih je imelo tudi vrsto resnih nedostatkov. Niso zadostno razumeli pomena fizične vzgoje delavstva. Fizkulturalno delo se je izvajalo po kampanjah. Fizkultura še ni razširjena med večino naše delavske mladine in ostalimi delovnimi ljudmi, fizkulturalni tereni pa so kraj, kjer člani prebijejo vesele ure v športnih igrah in zabavah.

Dosedanji uspehi, ki jih je dosegla organizacija »Tehnika in šport«, ne spadajo pod sindikate, ker so sindikati prav malenkostno sodelovali pri delu teh organizacij.

»Tehnika in šport« je težko prodirala v naša podjetja in ustanove. Od 22.600 članov je v »Tehniku in športu« najmanjši odstotek delavske mladine. V 180 šolah, delavnicah in laboratorijih je zastopana delavska mladina, a od 8500 članov s položnim strokovnim izpitom je prav nezadostno število članov v sindikatu.

O teh problemih moramo diskutirati in izdelati sklepe ter tako izvesti preokret v nadaljnjem propagiranju in napredku fizkulture in organizacije »Tehnika in šport«.

Plenum nadaljuje z delom. (Tanjug.)

Pogodba o nenapadanju med ZSSR in Kitajsko podaljšana

Moskva, 22. febr. (Tass.) Vsi listi poročajo, da se smatra pogodba o nenapadanju med ZSSR in Kitajsko avtomatično podaljšana za novo dobo 2 let. Pogodba je bila sklenjena 1. 1937. za dobo 5 let. Pogodba je bila trikrat podaljšana, leta 1942., 1944. in 1946. skladno s 4. členom, vsakokrat za dve leti. Ker niti Sovjetska zveza niti Kitajska nista pred potekom predvidene šestmesečnega roka izjavili, da odpovedujeta pogodbo, se smatra, da je podaljšana za nadaljnji dve leti.

Belgijski veleposlanik v Moskvi razgalja klevete brazilskega diplomata

Moskva, 22. febr. (Tass.) Moskovski tisk objavlja tele poročilo o pismu belgijskega veleposlanika, ki razgalja brazilskega poslanika Pimentela:

Ker je Brazilija prekinila diplomatske odnose z ZSSR, je dal bivši brazilski veleposlanik v ZSSR Brandao Pimentel po vrnitvi v Rio de Janeiro tisku različne protisovjetske izjave. Zlasti se je vrgel na opisovanje »policijskega nadzorstva«, ki baje vlada v Sovjetski zvezi in preprečuje tujim delegatom v Moskvi, da bi se seznanili z življenjem v sovjetski državi.

Da bi napravil vse izmišljotine za prepričljivejše, je bivši brazilski veleposlanik navedel v svoji klevetniški izjavi incident, ki se je po njegovih

trditvi, pripetil z belgijskim veleposlanikom v Moskvi Leghaitom. Primer, ki se je dogdil nekemu mojih kolegov, je dejal Brandao Pimentel, potrjuje jasno nenaklonjenost sovjetskih oblasti. Moj belgijski kolega se je obrnil na zunanje ministristvo in predložil seznam krajev, kjer je hotel prebiti svoj dopust. Vendar ni mogel dobiti vozne karte, nato je prosil moskovska oblastva, naj mu sestavijo drug seznam krajev, v katerih bi lahko prebil svoj dopust. Oblastva so zopet odklonila njegovo zahtevo.

Ob objavi te izjave v brazilskem tisku je poslal belgijski veleposlanik Leghait zunanjemu ministristvu ZSSR pismo, v katerem zanika lažne in nesramne izjave brazilskega delegata, — Leghait piše:

»V interesu resnice moram izjaviti, da se s svoje strani nisem nikoli obrnil na zunanje ministristvo v zvezi s svojim dopustom ali potovanjem v kako zdravilišče. — V treh in pol letih evojege bivanja v ZSSR kem potoval kakor sem hotel in nisem nikoli naletel na ovire s strani oblastev. Naprotno, kjer koli sem bil — v Leningradu, Kijevu, Vladimiru, Rostovu na Volgi, v Gorkem, Kislovodsku, Ordžonekidziju, na Gruzinski vojaški cesti, v Tbilisiju prav tako v moskovskih rajonih — so mi sovjetska oblastva, zlasti tista, ki se bavijo s prevozom in nameščanjem potnikov po hotelih, vedno z največjo ljubeznivostjo dale potrebno pomoč in storile v vseh primerih vse, kar je bilo od njih odvisno, da bi mi pomagale.«

Poljska trgovinska delegacija v Moskvi

Moskva, 22. febr. (Tass.) V Moskvo je prispela poljska trgovinska delegacija pod vodstvom državnega sekretarja za zunanjo trgovino v ministristvu za industrijo in trgovino Grosfelda.

TOKIO — Associated Press poroča, da je izvolil japonski parlament Ašida, dosedanjšega zunanjega ministra, za predsednika nove vlade.

Napad fašistične Nemčije na Sovjetsko zvezo 22. junija 1941. je primoral slednjo, da je stopila v veliko domovinsko vojno. Orjaška bitka, ki se je odigrala na vzhodu Evrope je močno spremenila strateško stran vse svetovne vojne.

Tuji tisk in javno mnenje vseh narodov je občudovalo zmage Sovjetske armade in priznavalo izredno velik vpliv, ki so ga imele te zmage na ves razvoj vojne. Toda tudi takrat so si v reakcionarnih krogih Anglije, Amerike in drugih dežel ugledni politiki in vojaški dostojanstveniki prizadevali zmanjšati uspehe Sovjetske armade in pojasniti neuspehe Nemcev z izmišljenimi, od esence zelo oddaljenimi vzroki. Ti ljudje so prikazovali stvar tako, kakor da so Nemci doživljali na vzhodu poraze zato, ker so dobivali močne udarce na zahodu, ker jih je prisililo podnebje in slabe ceste v Rusiji k »sprostovoljnemu« umiku itd. Toda poskusi, da bi zmanjšali pomen akcij Sovjetske armade, se niso posrečili.

Celo ljudem, ki niso izkušeni v vojaški stroki, je bilo razumljivo, da je preneslo glavno breme vojne proti fašistični Nemčiji na svojih ramah sovjetsko ljudstvo. Upostavitve druge fronte v zapadni Evropi bi lahko vplivala na pospešitev razbitja Nemcev ter s tem znatno zmanjšala prelivanje krvi in opustošenje, ki sta bila v svojem porazu v celoti odvisna od vsake odvečne ure v zavlačevanju

TRIDESETLETNICA SOVIJETSKE ARMADE

Odločilni pomen zmag Sovjetske armade v drugi svetovni vojni

(Iz članka generalmajorja N. Šabanova)

obšel Moskvo od vzhoda in jo zavzel. Nemci so okrepili svojo vojsko na račun čet z zapadne fronte in začeli poletni 1942. svojo ofenzivo. Z velikanskimi izgubami so morali plačati svoj prodor na neznatnem odseku fronte, kjer so prišli do predmestij Stalingrada. Mesta pa niso mogli zavzeti. Med herojsko obrambo Stalingrada je pripravljala vrhovna komanda Sovjetske armade močno protiofenzivo, ki se je pričela 29. novembra 1942. in zaključila s popolnim porazom 22 nemških divizij, ki so šteje 330.000 mož in so bile povsem uničene. Sovjetska armada je ujela nad 91.000 Nemcev, med njimi 2500 oficirjev in 24 generalov na čelu z generalfeldmaršalom Paulusom.

»Stalingrad je bil zaton nemško-fašistične armade. Po stalingrajski bitki, kakor vemo, si Nemci niso več mogli opo-

Ukrajina. Po sedmem udarcu so vkorakale sovjetske čete v Bukarešto, nakar sta Rumunija in Bolgarija napovedali vojno Nemčiji. Z osmim udarcem je Sovjetska armada osvobodila Estonsko SSR in velik del Letonske SSR. S tem je bila izločena iz borbe Finska kot zaveznica Nemčije. Z devetim udarcem med Tiso in Donavo so sovjetske čete očistile Južno Rumunijo in Bolgarijo ter skupaj z jugoslovanskimi četami osvobodile Beograd. Razen tega je Sovjetska armada po prehodu čez Karpatke priskočila na pomoč zavezniški Češkoslovaški in izločila iz vojne Madžarsko, ki se je pridružila protihitlerjevski koaliciji. Deseti udarec je bil zadan sovražniku v Zapoljarju in sovjetske čete so prekoračile meje zavezniške Norveške.

Leto 1944. je bilo torej leto odločilnih zmag Sovjetske armade, ki je razbila in izločila iz borbe 136 sovražnih divizij izmed 257, kolikor jih je operiralo od začetka 1944. na sovjetski fronti. V enem letu so prodrle sovjetske čete v raznih smereh 550 do 1100 km naprej.

22. januarja 1944. so se izkrcali Angloameričani v Anziu v Italiji, kjer se je vlekla potem pozicijska vojna do maja. Marshall pojasnjuje te počasne vojne akcije s hudo zimo in s sovražnikovo premočjo. Šele v maju so začeli Angloameričani ofenzivo in zasedli v juniju Rim, ki ga je bil sovražnik poprej izpraznil. Italijanska kampanja Angloameričanov ni dala Sovjetski zvezi skoraj nobene pomoči. Na konferenci v Teheranu (november-december 1943.) je Churchill končno privolil v upostavitve druge fronte v maju 1944. V januarju 1944. je prišel Eisenhower v London in začele so se priprave na vdor v Zahodno Evropo.

Velikanski razmah ofenzivnih akcij sovjetskih čet je prisilil hitlerjevsko Nemčijo, da je premeščala z zahoda na sovjetsko fronto vedno nove divizije. Zmage Sovjetske armade so dvigale odpor narodov v okupiranih deželah. Številni partizanski odredi so naraščali v patriotične ljudske armade. V Jugoslaviji je ljudska armada osvobodila večji del dežele, v Franciji, Belgiji, Norveški, Albaniji, Češkoslovaški, Grčiji in Severni Italiji so se borile te armade ramo ob ramo s demokratičnimi organizacijami. Zmage Sovjetske armade so pripravile zadnji naskok na fašistično Nemčijo.

kali v Belgijo in Holandsko. 3. septembra je bil zavzet Bruselj, drugi dan Antwerpen, 12. septembra pa so Angleži prekoračili dansko mejo.

Američani so z lahkoto predrl Sigfriedovo črto v okolici Aachena. Angloameričanom je bilo treba priti samo še čez Reno. V ta namen je vrgel Montgomery

Marshall je sicer v svojem poročilu skrčil ta rok, vendar pa je bil primoran priznati: »Čeprav se Nemcem ni posrečilo doseči postavljeni cilj — zasesti Liege in Namur — so vendar zadržali za šest tednov nadaljnji razvoj ofenzive zavezniških armad.«

Leto vojnih akcij 1944. je bilo za Sovjetsko zvezo leto zmag, za zaveznike pa leto »pričakovanih uspehov«. Angloameričani so o svojih operacijah v Franciji v tem obdobju mnogo pisali in govorili, povelečevali so jih kot sijajne zmage, ki naj bi bile pospešile konec vojne. Toda resnični dogodki govore čisto drugače. Po izkrcanju so obšli Angloameričani pri Caenu in St. Lou, dolgo so mečkali »falaisko vrečo«, potem so 4 mesece — od septembra do sredine decembra — počivali, končno pa so, potem ko so jih bile nemške čete kaznovale za njihovo brezdjelje v Ardenih, izgubili prav tisti

Sovjetski vojaki na prehodu čez reko Sanok na Poljskem.

vojne. Toda političnim in vojaškim voditeljem Anglije in Amerike se z drugo fronto ni mudilo. In šele, ko je postalo jasno, da lahko Sovjetska armada tudi brez pomoči anglo-ameriških čet razbije fašistično Nemčijo, jo okupira in osvobodijo Francijo, je bil Churchill primoran pohiteti z drugo fronto in začeti zavezniško izkrcavanje v zapadni Evropi.

Z zavlačevanjem druge fronte in vojaškimi akcijami naprej v Afriki, potem pa v Italiji, so hoteli Churchill in njegovi pristajali izpolniti svojo staro željo — zasidrati se na Balkanu. Ta želja Angležev pa se ni izpolnila — šele proti koncu vojne se jim je posrečilo, potem, ko so bili ti kraji že osvobojeni, priti do Trsta in vkorakati v Grčijo. Angleški vojaški in politični krogi »hotel«, da bi Sovjetska zveza čimbolj izčrpala svoje sile. Churchill in njegovi pristajali so cinično izjavljali: »Čemu bi hoteli? Dobiček, ki ga imamo od ruskih življenj, je v tem, da bo Rusija proti koncu vojne tem bolj oslabiljena in da bomo tem lažje odrekli Rusom prevladujoči položaj v povojni Evropi, čim dlje se bo vojevovala.«

Zavlačevanje druge fronte v Evropi je povzročilo Sovjetski zvezi velike težave, ker se je morala skozi tri leta sama boriti s fašistično Nemčijo. To še bolj jasno poudarja veličino zgodovinskih zmag Sovjetske armade in njihov velikanski vpliv na ves razvoj druge svetovne vojne in njen zmagoviti konec.

Če se hočemo prepričati o tem, si moramo vsaj kratek ogledati razvoj vojnih dogodkov na frontah Sovjetske zveze in Angloameričanov v posameznih obdobjih od leta 1941. do 1945.

V prvem obdobju vojne — od 22. junija 1941. do poletja 1942., so Nemci ki so gradili svoje račune na strategiji bliskovite vojne, mislili da bodo že čez dva in pol meseca dosegli odločilno zmago na vzhodni fronti. Toda ti na pesku zgrajeni računi so se izjalovili. Sovjetska armada je herojsko branila vsako ped rodne zemlje ter razbijala sovražnikovo živo silo in tehniko Sovjetsko ljudstvo je spremenilo svoja mesta in vasi v trdnjave, ki je pred njihovimi etenami padalo na desetine in stotine tisoč nemških fašističnih osvajačev. Dvakratni Hitlerjev poskus obkoliti Moskvo je doživel neuspeh. V prvih dveh in pol mesecih vojne s Sovjetsko zvezo so imeli Nemci nad 2 milijona ubitih, ujetih in ranjenih vojakov in oficirjev. V novembru 1942. je začela sovjetska armada protiofenzivo ter razbila Nemce pred Moskvo, Tihvinom in Rostovom. Od Moskve je poglala Nemce nad 400 km nazaj.

V tem času so se borili Angleži z nemškimi in italijanskimi armadami v Severni Afriki. Uspehe je žela fašistična Nemčija. V tem času so vplivali na razvoj druge svetovne vojne samo vojni dogodki na fronti Sovjetske zveze, kjer je imela nemška vojska velikanske izgube. Fašistična Nemčija je morala poslati vse svoje sile na vzhodno fronto in s tem je znatno olajšala akcijo anglo-ameriških čet v Severni Afriki. Zmaga Sovjetske armade pred Moskvo je visoko dvignila njeno avtoriteto in navdala evropske narode z upanjem na osvoboditev izpod fašističnega jarma.

Ker ni bilo druge fronte v Evropi, je začel Hitler poletni 1942. protiofenzivo na jugovzhodu in jugu Sovjetske zveze, da bi udaril na Stalingrad, se približal Volgi,

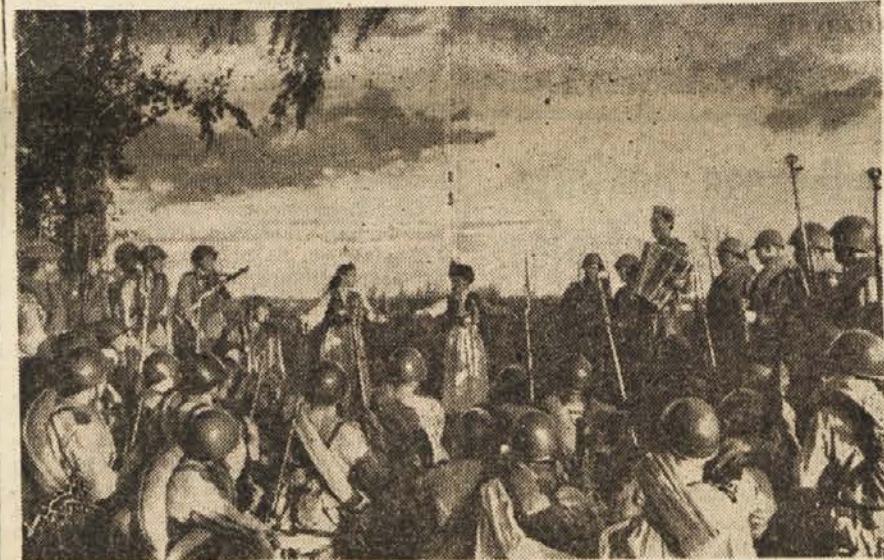
moči.« (J. Stalin.) Zmaga pred Stalingradom je bila začetek splošne ofenzive sovjetskih čet pozimi 1942.-43. na veliki fronti od Leningrada do Kavkaza. V januarju 1943. so čete leningrajske in volhovske fronte prebile blokado Leningrada. Pod udarci Sovjetske armade so se Nemci umaknili s severnega Kavkaza, Kubana, Rostova, Rževa in Vjazme, pozneje pa tudi iz vsega Donbasa.

V tem času so se izkrcale anglo-ameriške čete v Severni Afriki in začele ofenzivo, ki se je po uspešni bitki pred El-Alameinom končala v začetku maja 1943. z razbitjem nemških čet pod poveljstvom generala Rommela. V svojem poročilu o razvoju vojnih dogodkov v tistem času piše Marshall: »Križa vojne se je začela pred Stalingradom in El-Alameinom.« V tej oceni je, milo rečeno, silno povečan pomen bitke pri El-Alameinu, ki je nikakor ni mogoče primerjati s stalingrajsko bitko, ker bi pomenilo to potvarjati zgodovino. Seveda pa je tudi uspeh pred El-Alameinom vplival na razvoj in izid druge svetovne vojne.

V začetku poletja 1943. se je dvignilo število sovražnih čet na sovjetski fronti na 257 divizij, od katerih je bilo 207 nemških. Tudi v tem primeru je Hitler okrepil svoje armade na račun čet iz Zapadne Evrope, kjer ni bilo nobenih vojnih akcij. Nemci so začeli 5. julija 1943. na vzhodu novo ofenzivo, da bi zavzeli Moskvo. Krvave borbe so trajale 15 dni, potem pa je začela Sovjetska armada dobro pripravljeno protiofenzivo in razbila nemške čete, prekoračila več rek, očistila vsa Ukrajino na levem bregu Dnjepra in se utrdila pri Kijevu in Dnjepropetrovsku tudi na desnem bregu Dnjepra. Nemci so izgubili nad 4 milijone ubitih, ranjenih, ujetih vojakov in oficirjev, 14.000 letal, 25.000 tankov in 40.000 topov. Govoreč o rezultatih vojne v tem obdobju je rekel Stalin: »Bitka pred Stalingradom je napovedala zaton nemške fašistične vojne, bitka pred Kurskom pa jo je postavila pred katastrofo.«

Namesto objavljenе druge fronte v Zapadni Evropi so se začeli Angloameričani 10. julija 1943. izkrcavati na Siciliji, in sicer ob podpori velikih letalskih in pomorskih sil. 23. novembra so se anglo-ameriške čete brez odpora izkrcale na Apeninskem polotoku. Sovjetska armada se je še vedno sama borila proti hitlerjevski Nemčiji. Stalin je takrat rekel, da »so rezultati in posledice zmag Rdeče armade daleč prekoračile meje sovjetsko-nemške fronte, spremenili ves nadaljnji razvoj svetovne vojne in dobili velik mednarodni pomen.« Zmagovita ofenziva sovjetskih čet je povzročila razpad fašističnega bloka. Italija je doživela vojni in politični polom in v septembru 1943 je kapitulirala. 13. oktobra je nova italijanska vlada objavila vojno Nemčiji.

V letu 1944. je zadala Sovjetska armada nemškim osvajačcem deset uničujočih stalmskih udarcev. Vsi ti udarci so bili sestavni del genialno zasnovanega načrta sovjetske vrhovne komande, ki so ga oborožene sile ZSSR sijajno izpolnile. S prvim udarcem je bila osvobojena leningrajska oblast, z drugim vzhodna Ukrajina, s tretjim Krim in Odesa, s četrtem velik del Karelo-finske sovjetske republike, s petim Belorusija ter znaten del Poljske in Litve, s šestim vsa zapadna

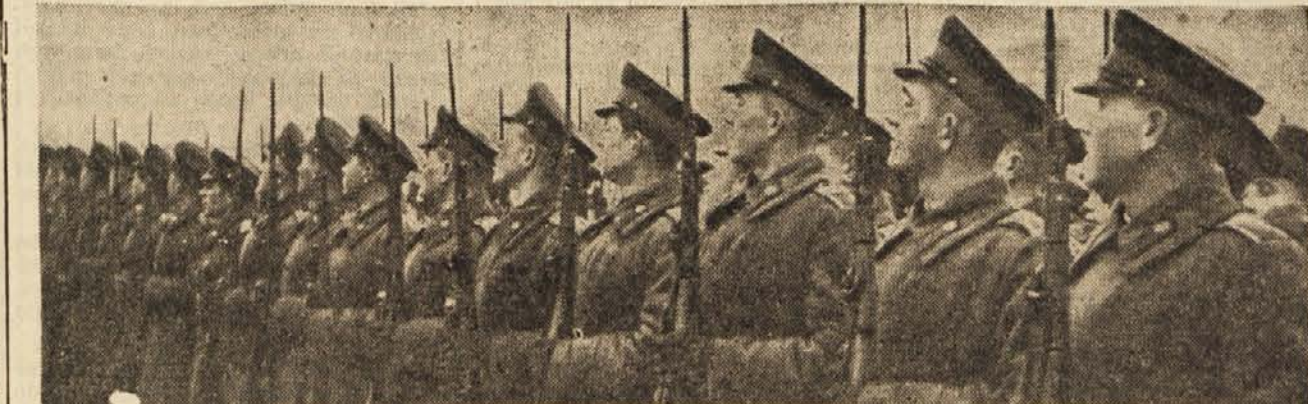
Tudi v najtežjih dneh Domovinske vojne so vojaki Sovjetske armade na fronti poslušali koncerte.

6. junija 1944. ko je zasedla Sovjetska armada Vitebsk, so se Angloameričani izkrcali v Zapadni Evropi in tako upostavili že leta 1942. objubljeno drugo fronto. Operacija angloameriških čet v Normandiji je bila za Nemce nepričakovana. Izkrcane čete so naletele na neznaten odpor. 6. junija zjutraj so tri padalske in šest pehotnih angloameriških divizij hitro zasedle za dvor potrebno oporišče.

Šele 25. julija, torej 48 dni po izkrcanju, so začeli Angloameričani ofenzivo. Imeli so štirikratno premoč nad nemškimi oboževanimi silami, v zraku pa so bili sploh neomejeni gospodarji. Nemci so se morali torej umakniti, če niso hoteli biti povsem obkoljeni in razbiti. Mnogo so pomagale zavezniškim četam tudi francoske sile notranjega odpora, kar priznava Marshall v svojem poročilu. Iz tega poročila je razvidno, da so imeli Angloameričani 5. septembra v Franciji že dva milijona 86.000 mož.

V Franciji velikih bitk ni bilo. Nemci so se počasi umikali za Sigfriedovo črto. Brez slehernega strela so Angleži vkora-

nadske čete, so se sovražniku upirale, angleške pa so »temu samo prisostvoval«. Pač pa so se našli med angleškimi poveljniki taki, ki so pripisali nemski ardenski prodor krivdi Rusov, češ da je vladalo takrat na sovjetsko-nemški fronti nalašč zatijše. To je bil eden izmed znanih provokatorskih izpadov proti ZSSR. Med zavezniško ardensko zadrego je Sovjetska armada: prvič izločila iz borbe Madžarsko, drugič pa pripravila zadnje odločilne operacije za razbitje Nemcev, ki so privedle do zmagovitega konca vojne. Te operacije Sovjetske armade so se razmahnile prav v trenutku, ki je bil za Angloameričane odločen, ko so se namreč Nemci pripravljali v Ardenih na drugi udarec. Svojo 6. tankovsko armado SS so takoj poslali na vzhod, na Madžarsko, in začeli umikati svoje čete iz vrzeli, ki so jo bili zasekali v angloameriško fronto. Razen tega se jim je posrečilo odpeljati z ozemlja, ki je bilo že v rokah Angloameričanov, velikanske zaloge orožja, municije in hrane svoje 3. armade. Ardenska križa je še za dva meseca zavlekla angloameriško ofenzivo.

Proslavljena pešadija Sovjetske armade — močno orožje napredka, kulture in svobode.

Sovjetski tanki na Rdečem trgu.

na področju Arnheima I. padaleko angleško divizijo, ki pa so jo Nemci obkolili in skoraj povsem uničili. Ta neuspeh je preprečil nadaljnje operacije za očiščenje Sigfriedove črte in prekoračenje Rene. Zavezniške akcije so zamrle. Feldmaršal Montgomery je sklenil počakati z vojnimi akcijami do pomladi in o tem je prepričal tudi Američane. V tem času pa je sovjetska armada izločila iz vojne Rumunijo in začela svoj osmi udarec.

Toda 16. decembra so zadali Nemci v Ardenih mirno počivajočim Angloameričanom hud protitudarec. Prebili so fronto v širini 65 km in vrgli v to vrzel šesto tankovsko armado SS, za njo pa še peto tankovsko armado in motorizirane enote, skupaj 22 divizij. Proti njim je stalo pet angloameriških armad, ki so šteje nad dva milijona mož. Ameriške, zlasti ka-

čas, ki je bil potreben za zaključek vojne pred njenim dejanskim koncem. In jasno je, da bi se angloameriške čete brez močne ofenzive sovjetskih čet poletni 1944., ki so vezale nase blizu 200 nemških divizij, ne bile mogle tako naglo približati zahodnim mejam Nemčije.

Ob 27 letnici Velike oktobrske socialistične revolucije je postavil Stalin pred Sovjetsko armado nalogo: »Končati razbijanje nemške fašistične vojske, do kraja pobiti fašistično zver v njenem lastnem brlogu in izobesiti nad Berlinom zastavo zmage.«

14. januarja 1945. se je zganila vsa sovjetska fronta od Baltika do Karpatov. V nekaj dneh je bila zlomljena dolga nemška obramba na vsej fronti in prekoračena reka Visla. V januarju in februarju 1945. je Sovjetska armada v celoti osvobodila Poljsko in znaten del Češkoslovaške, zavzela velik del Vzhodne Prusije in Slezije ter si utrla pot v Brandenburg, Pomeranijo in k dohodom v Berlin. Sredi aprila je v celoti zasedla Vzhodno Prusijo z njenim glavnim mestom trdnjavo Königsbergom, na jugu pa je osvobodila glavno mesto Avstrije Dunaj. 16. aprila je začela Sovjetska armada ofenzivo proti Berlinu in do 25. aprila je zaključila njegovo obkolitev. 30. aprila je zavihrala zmagovita sovjetska zastava na poslopju rajstaga. 2. maja 1945. so sovjetske čete zasedle ves Berlin in 7. maja 1945. je fašistična Nemčija kapitulirala.

25. aprila 1945. je bilo prvo srečanje Američanov in sovjetskih čet v Torgau. Toda v Berlin so povabili Angloameričane predstavniki Sovjetske zveze, ki je do kraja pobila fašistično zver v njenem brlogu.

Obdobja vojnih akcij Sovjetske armade in Angloameričanov, ki smo si jih tu ogledali, z vso jasnostjo potrjujejo, da pripada v zmagi nad fašistično Nemčijo glavna in odločilna vloga Sovjetski zvezi in njeni zmagoviti armadi. Sovjetska zveza, zvesta svojim zavezniškim obveznostim, je 8. avgusta 1945. napovedala vojno Japoniki in 9. avgusta začela vojne akcije. Trajale niso dolgo, toda njihovi rezultati so bili svetovno zgodovinskega pomena. Celotno ameriški general Chanolt je bil primoran izjaviti: »Vstop Sovjetske zveze v vojno proti Japoniki je bil odločilni faktor, ki je pospešil konec vojne na Tihem oceanu, kar bi se bilo zgodilo celo v primeru, če bi ne bile uporabljene atomske bombe. Nagli udarec, ki ga je zadala Sovjetska armada Japoniki, je zaključil njeno obkolitev in povzročil, da je bila Japonska potisnjena na kolena.«

Zmage Sovjetske armade so odigrale v drugi svetovni vojni glavno vlogo v njenem splošnem zmagovitem zaključku v dobro svobodoljubnim narodom. Samo zato, ker je pripadala vodilna in odločilna vloga v tej brezprimerni vojni Sovjetski zvezi in njenim oboževanim silam, je bila dobljena tako odločilna in popolna zmaga Združenih narodov nad fašističnimi državami.

Mobilizirajmo vse sile za izvedbo plana proizvodnje semen za leto 1948

Plansko gospodarstvo zahteva tudi planiranje proizvodnje semen. Že v letu 1947 smo imeli plan proizvodnje semen. Vendar lansko leto nismo dovolj pokrenili, da bi ga stoodstotno izvedli. Posamezniki so se sicer trudili, da so pridelali seme zase, niso pa pomislili na one, ki še niso imeli možnosti ali niso znali pridelovati dobra semena. Maršal Tito nas je v noveletni poslanici pograbil v tem pogledu, ker nismo v preteklem letu izpolnili plana. To leto mora postati odločilna preokretnica v stanju preskrbe s semenom.

Zakaj nismo v preteklem letu izvedli plana? Vsi objekti težav in napak, ki se v letu 1948 ne smejo več ponoviti. Te težave in napake so bile v glavnem naslednje: semenska služba še ni bila v zadostni meri organizirana tako pri ministru za kmetijstvo kot pri ljudskih odborih. Organizirana je bila še centralistično in ljudski odbori niso ničesar pokrenili, da bi v svojem območju pridelovali semena. Vsi navedeni dejavnosti niso bile uspešne. Brez sodelovanja množice pa ni uspeha.

Letošnji plan semena pa je postavljen na množično bazo, semenska služba je organizirana decentralistično, tako da bodo mogli LO razviti vso iniciativo za izvedbo plana semen v letu 1948. Letošnji plan zahteva od nas, da proizvedemo toliko semen, kolikor ga potrebujemo za setev v L. 1948/49, in to vseh kmetijskih rastlin od žit preko industrijskih, krmnih in zelenjadnih rastlin, krompirja in fižola. Pa ne samo to, tudi kakovost tega semena moramo dvigniti napram letu 1947. z drugimi besedami, postavljeni plan proizvodnje semen moramo doseči količinsko in kakovostno.

Nastane vprašanje, kako bomo dosegli ta plan?

Ljudski odbori so že prejeli svoje plane, ki so minimalni glede na celotne setvene površine. Dosegli in presegli ga bodo lahko, če bodo polno sodelovali pri izvedbi in postavili proizvodnje semen na množično bazo. K izvedbi morajo pristopiti življenjsko ne pa šablonsko in papirnato. Nasloniti se morajo predvsem na množične organizacije. Ni manj važne niso naše zadruge, ki so središče in združevalce vseh kmetijskih delovnih množic. Ljudski odbori naj uvedejo dobro tedensko evidenco, tako za razdeljevanje semen, sklepanje pridelovalnih pogodb, čiščenje in razkuževanje semen itd., ker brez nje ne bodo mogli dosežati plana in posegati v eventualno nastalo zastoje. Zavedati se morajo, da je planskem gospodarstvu podlaga dobra evidenca.

Da bo čim bolj osigurana plan proizvodnje semen, naj LO v čim večji meri sklepa pogodb o pridelovanju in razmnoževanju semen s takimi prideloval-

ci, ki so sposobni in že vajeni pridelovati semena. Pri tem naj jim nudijo polno pomoč množične organizacije in zadruge, ki bodo konkretno sklepale pogodbe s pridelovalci. Pridelovalne pogodbe pa bodo dale proizvajalec ugodnosti, s katerimi bodo nagradieni za njihovo pripravljenost pomagati skupnosti in njihov trud.

Ugodnosti, ki jih bodo deležni pogodbeniki - proizvajalci semen, so naslednje:

1. Pridelovalcem se bo dajalo najboljše seme na razpolago, imeli bodo prednost za nakup umetnih gnojil in zaščitnih sredstev.

2. Pridelovalci bodo lahko na podlagi pridelovalnih pogodb dvignili na račun proizvedenega semena predujem (akontacijo) v višini 20% vrednosti v pogodbi zavezane dobave semena.

3. Pri semenu prehrabnih artiklov, t. j. vseh žit, koruze, prosa, ajde, imajo pridelovalci poleg tega še naslednje ugodnosti:

a) oddaja pogodbenega semena prehrabnih artiklov se vračuna v obvezno oddajo;

b) cene pogodbenega semena so za 10-20% višje od osnovnih cen merkatnega blaga;

c) oddani presežki semen preko predpisane obvezne oddaje se zamenjajo v isti količini z merkatnim blagom. Na ta način bo pogodbenik z vsemi svobodnimi presežki razpolagal in jih oddal po vezani ceni ali na svobodnem tržišču. Poleg tega pa bo imel še 10 do 20% denarno nagrado ne samo za svobodno, ampak tudi za obvezne presežke.

4. Ugodnosti za sklepanje pridelovalnih pogodb semen krmnih in zelenjadnih rastlin so naslednje:

a) proizvajalcem, ki se bodo pogodbeno vezali za pridelovanje teh semen, bodo pogodbene površine odštete od za obvezno oddajo obremenjene zemlje; n. pr.: če se s pogodbo obvežeš, da boš na en hektar pridelal seme črne detelje, skupne orne površine pa imaš 5 ha, ti bo za obvezno oddajo prehrabnih artiklov obremenjena površina le 4 ha;

b) pridelovalcem-pogodbenikom bodo izplačane premije na osnovno odkupno ceno, ki je določena po uredbi v višini od 10-20%;

c) za vso denarno vrednost oddanih semen krmnih in zelenjadnih semen si bodo lahko proizvajalci-pogodbeniki po svoji izbiri nabavili po nizki vezani ceni najbolj iskane industrijske predmete;

d) proizvajalci-pogodbeniki dobe poleg tega še na vsak ar semenske površine pod temi kulturami nakazilo za 10 kg otrobov ali oljnih pozag.

To so brez dvoma velike ugodnosti

za proizvajalce-pogodbenike, če pomešimo, da bodo morali tudi ostali kmetijski proizvajalci proizvajati gotove količine semen po Uredbi Predsedstva vlade LRS o obveznem puščanju deteljše drugega odkosa za seme, ki je izšla maja 1947 in bo v letošnjem letu razširjena tudi na ostala krmna in zelenjadna semena. Ti proizvajalci pa ne bodo deležni teh ugodnosti.

5. Pridelovalci-pogodbeniki semenskega krompirja v pasivnih okrajih si bodo lahko nabavili na 100 kg oddane krompirja 25 kg koruze in 15 kg otrobov. Poleg tega bodo lahko dobili nakazila za nabavo industrijskih artiklov po nizki vezani ceni.

Pridelovalne pogodbe semen se bodo sklepale v prvi polovici meseca marca. Med proizvajalci in kmetijskimi združenji pri KLO-ih.

Zelo važno je, da že sedaj ljudski odbori na množičnih sestankih razpravljajo o planu in pridelovalnih pogodbah semen. Na teh sestankih naj se ugotovi, kateri proizvajalci so najsplošnejši za pridelovanje semen. Na podlagi tega naj ljudski odbori napravijo seznam tistih pridelovalcev, ki imajo najboljše seme v vasi, najboljša deteljišča, najboljše semence krmne pese, koruzna, strniščne repe, zelja in drugih zelenjadnih rastlin, in z njimi seznanijo zadruge, da bodo pristopile k sklepanju pogodb.

Najbolj nujno je ugotoviti zalogo semene dvoletnih kultur v območju kraja. Odkriti jih je treba v nekaj dneh in jih dati proizvajalcem-pogodbenikom. Če jih ni zadosti, naj si krajevni odbori medsebojno pomagajo in izmenjajo. V kolikor v krajevnih odborih ne zadostuje semena kakih rastlin, da izvedejo plan semen, ga lahko prejmejo od Semenarne preko zadrug. Pri Semenarni je že rezervirana ta količina za okrajne ljudske odbore razen semen dvoletnih kultur. Ljudski odbori so o tem že obveščeni, zato ni izgovora. Da plan ni izvedljiv, ker primanjkuje semena.

Da bodo ljudski odbori k izvedbi plana lažje pristopili, jim bo ministru za kmetijstvo nudilo vso pomoč. Te dni od 23. II. dalje bo razposlalo na vse okrajne ekipe, ki bodo z okrajnimi in krajevnimi ljudskimi odbori razpravljale o organizaciji semenske službe pri okrajih in krajih, o planu semena, o pridelovalnih pogodbah, razdeljevanju in skladiščenju semen. Ljudski odbori naj na te konference povabijo vse predstavnike množičnih organizacij in okrajnih združenj zvez oziroma krajevnih združenj. Instruktorji semenske službe pri ministru za kmetijstvo bodo tudi v bodoče stalno v stikih z ljudskimi odbori in združenji in jim pomagali sproti odstranjevanju težave.

trola, da delavec, ki bo potem delal samostojno, res nekaj zna.

Gradbeno podjetje za ceste ima štiri samostojne trimesečne tečaje za strojnike, asfalterje, tlakarje in minerje. Iz teh šol bodo izšli novi strokovnjaki za gradnjo cest. Posebni kurzi so potem še: v Mostah na Gorenjskem za minerje, na hidrocentrali Mariborski otok je tečaj za vodje gradbenih strojev, v Mariboru pa je tečaj za železokrivce, gradbena uprava pa je organizirala tečaje za opekarje, kamnoseke in apneničarje. Zelo so poštvovalni učitelji v Mariboru, ki vestno izpolnjujejo svojo dolžnost, kljub temu, da pride na poučevca po 10 ur pouka na teden. Vsi strokovnjaki, ki poučujejo v šolah, so dokazali z delom, da razumejo smisel borbe za nove kadre.

V Ljubljani in drugod so še delovske šole, v katerih je v prvem letniku 156 učencev, v drugem pa 16. Tu je število učencev poskočilo celo desetkratno.

Meseca marca bodo po vseh šolah izpiti in na naša gradbišča bo odšlo precejšnje število novih kvalificiranih kadrov. Učenci pa, ki so letos obiskovali prvi letnik, bodo preko leta delali na gradbiščih in si tam praktično izpopolnjevali znanje.

Pomoč delavcev pri gradnji združnih domov

Tržiž, 22. februarja.

Člani sindikalne podružnice tržiške prednice so se obvezali, da bodo prispevali vsak po 6 ur prostovoljnega dela za gradnjo združnih domov. Strokovni delavci, kot ključavničarji, mizarji, električarji itd. so sprejeli obveznost, da bodo določeno število ur delali pri dokončni ureditvi novozgrajenih združnih domov.

Delovni kolektiv industrijskega obrata »Zaga« bo s prostovoljnimi delom razžagal 150 m² gradbenega lesa, ki ga bodo rabili za gradnjo združnih domov. Ključavničarji in mehaničarji bodo izdelali 100 stavnih zakovic, mizarji deset vrat, tesarji pa bodo pomagali pri gradnji strešnih ogrođij. Doselej so razžagali že 40 m² hlodov.

Podružnica gozdnih delavcev Sv. Ana, ki šteje 21 delavcev, se je obvezala, da bo nasekala in pripravila ves potreben les za združni dom pri Sv. Ani.

Delovni kolektiv tovarne »Trio« bo prispeval 800 prostovoljnih ur za združni dom v Kovorju. Priridel bo tudi akademijo, katere dobiček bo dal za gradnjo združnega doma.

Člani delovnega kolektiva tovarne »Runc« so se prav tako obvezali, da bodo za gradnjo tamkajšnjega združnega doma prispevali vsak po 16 d-ovnih ur. (D. B.)

Državne in združne prodajalne že dobivajo vse vrste tekstilnega blaga

Naše prodajalne državnega in združnega sektorja se napolnjujejo z novimi vrstami blaga. Potrošniki v mestih bodo dobili na podlagi zagotovljene preskrbe vse vrste tekstilnega blaga. Na deželi se bo kmalu pojavilo blago, ki ga kmet najbolj potrebuje.

Trgovska podjetja in združna zveza bodo oskrbovala prebivalstvo na podlagi direktnih naročil iz tovarn in skladišč glavne direkcije zvezne tekstilne industrije v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Novem Sadu, Prištini, Skoplju, Osijeku in Kotoru. Trgovska podjetja in združne zveze so že sklenile za zagotovljeno preskrbo s tovarnimi pogodbami za januar, z nekaterimi pa za februar. Nekaterim trgovskim in združnim podjetjem je bilo blago že odposlano. Vse blago za

zagotovljeno preskrbo po vezanih cenah bo razposlano najkasneje do 15. marca.

V skladiščih glavne direkcije so že sedaj večje količine tekstilnega blaga, določenega za prodajo po vezanih cenah ter blaga za svobodno prodajo, medtem ko je bilo prvotno v teh skladiščih samo blago za svobodno prodajo. Trgovska podjetja in združne zveze si lahko izberejo blago, ki ga želijo.

Skladišča v Beogradu, Ljubljani in Sarajevu še niso rešila vprašanja prostorov, ker jim mestni ljudski odbori niso dovolj pomagali pri tem. Tako se pripeti, da ležijo v posameznih tovarnih večje količine blaga, ker tovarne niso znale organizirati transporta vzporedno s proizvodnjo blaga. (Tanjug)

Papirnica Vevče je že presegla februarski plan

Ljubljana, 22. febr.

Papirnica Vevče, največja v državi, uspešno izvršuje letošnji plan. Do 20. t. m. je kumulativni plan produkcije papirja izvršila s 108%, produkcije lesovine s 104% in produkcije celuloze z 80%. Plan produkcije celuloze ni bil izvršen zaradi zamude v dobavi žvepla. Sedaj pa tovarna razpolaga z zadostno zalogo žvepla ter produkcija celuloze presega dnevne plane za 10 do 20%, s čimer tudi izvršitev kumulativnega plana dnevno raste za skoraj cel odstotek.

Po vrednosti je bil plan do 20. t. m. izvršen s 102%. Odstotek izvršenega

plana po vrednosti je manjši od odstotka izvršenega plana proizvodnje zaradi tega, ker je tovarna letos doslej proizvajala po planu sortimente manjše vrednosti, z izvršitvijo vseh planskih sortimentov pa se bo izravnal izvršeni plan proizvodnje z izvršenim planom po vrednosti.

Tovarna razpolaga z normalno zalogo surovin, kar zagotavlja tudi v bodoče izvršitev plana. Zaradi pomanjkanja vagonov za dovoz surovin so potrebne nekoliko večje zaloge, kakor bi bile potrebne v primeru zagotovitve planskega dovoza. Tudi za odvoz proizvodov še pogosto manjkajo potrebni vagoni. (Tanjug)

Širši sindikalni aktiv DES poziva k tekmovanju

Sredi februarja se sestali pri glavni direkciji za elektrifikacijo in elektroindustrijo LRS v Ljubljani predstavniki širšega sindikalnega aktivna Državnih elektrarn Slovenije ter sprejeli tekmovalni načrt za vse DES - izvemši elektromehaničnih delavnic, za katere se tekmovalni načrt posebej pripravila. Sprejeti načrt tekmovanja, ki ga je izdelala tekmovalna komisija DES - direkcije Maribor-okrožje, se po svoji elektrogospodarski strukturi povsem razlikuje od načrtov drugih industrijskih in gospodarskih podjetij ter ima zaradi tega nekatere svoje zanimive posebnosti.

V tekmovanju se bodo merili uspehi posameznih direktij DES, pozneje seveda tudi delavnic DES. Tekmovalni načrt pa je prirejen še tako, da se ne bodo udeleževali tekmovanja poleg direktij samo poedine enote DES, temveč bodo pritegnjeni vsi uslužbeni-poedinci, ali pa vsaj kot sodelavci posameznih oddelkov, ker so pač zapodane vse faze dela elektrogospodarstva.

Tekmovalni načrt se deli v dva dela. Prvi del zajema opravila, ki se dajo mesečno primerjati in ocenjevati; drugi del pa obsega one faze izvršenega dela, ki se more primerjati in ocenjevati šele ob zaključku leta.

V prvem delu so torej v glavnem zapodane naslednje tekmovalne naloge,

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Veliko zanimanje za pridelovanje bombaža med kmeti. Med makedonskimi kmeti naglo prodira prepričanje, kako zelo koristna je preusmeritev, da začnejo namesto žita pridelovati industrijske rastline. V južnih pokrajinah zemlja slabo rodi žito in vrednost žitnega pridelka na hektar je mnogo manjša od vrednosti, ki jo da pridelek industrijskih rastlin. Zato kmetje radi sklepajo pogodbe za pridelovanje industrijskih rastlin. Doselej je s pogodbami zagotovljeno že 90% površine, ki je bila določena za pridelovanje bombaža. Po letošnjem pridelovalnem načrtu bodo površine za pridelovanje industrijskih rastlin v Makedoniji za 18% večje od lanskih.

Doselej še ni bilo zoran toliko zemlje pri globokem oranju v Vojvodini kakor zdaj. Na konferenci kmetijskih referentov v Novem Sadu so nedavno ugotovili, da so jeseni in v tej zimi globoko preorali 41% površin ali 72% zemlje, ki je določena za pomladno setev. To je mnogo več kakor leta 1946, pa tudi precej več kakor pred vojno. Leta 1946 so globoko preorali 18,9% zemljišč, leta 1939 pa komaj 15% orne zemlje. Priprave na pomladno setev zelo dobro napredujejo. Vendar je bilo sredi februarja še 487 traktorjev, ki jih je treba popraviti.

Pospeševanje sadjarstva v Makedoniji. V makedonskih pokrajinah so ugodni pogoji za gojitve nekaterih sadnih vrst. Te pogoje je pa mogoče izkoristiti le v umnem sadjarstvu. V ta namen so Makedonijo razdelili na 5 sadjarskih okolišev. Hkrati z določitvijo okolišev preiskujejo posamezne vrste sadnega drevja v raznih krajih. Tako preiskujejo 15 raznih vrst jabolk, 20 vrst brusik, številne vrste marelic in breskev, češenj in južnega sadja. Za pospeševanje sadjarstva bodo potrebovali velike drevesnice. Namesto dosedanjih 12 drevesnic bodo ustanovili 5 mnogo večjih za vsak okoliš po 1, a skupno površino nad 160 ha.

Začela se je že predelava novega tobaka. Prejšnje čase so tobake tovarne lahko začeli predelovati tobak šele po končani fermentaciji (dozoritvi obrabnega tobaka) pod vplivom naravne temperature in vlage. Med takšno naravno fer-

mentacijo se je tobak večkrat pokvaril. Sezonska fermentacija je trajala od marca do julija, v času, ki je bil za to najprimernejši. Zdaj smo pa začeli tobak fermentirati umetno, neodvisno od podnebnih razmer. V ta namen so bili lani urejeni prvi obrati, in sicer v Skoplju, Leskovcu, Tetovu in Čapljinu. Zato je bilo mogoče, da so 9. februarja v niški tobačni tovarni izdelali že prve cigarete iz umetno fermentiranega tobaka lanskega pridelka. Umetna fermentacija traja samo 20 dni.

Uporaba odpadkov konoplje za žganje opeke. V vukovarskem okraju, kjer pridelujejo mnogo konoplje in sončice, bodo uporabili za žganje opeke, ki jo potrebujejo za zidanje združnih domov, odpadke teh rastlin. Tako bodo pripravili 5000 kub. metrov drv. Dosedanji poskusi so pokazali, da je tako žgana opeka izvrstna.

Pelietka trboveljskega okrajnega ljudskega odbora. Investicije med petletko na področju okraja bodo znašale okrog 110.000.000 din. Med drugim bodo zgradili več poljskih opekarn, dalje industrijsko opekarno v Zagorju in opekarno, ki bo izdelovala opeko iz žilindre in betona v Hrastniku. Preuredili bodo apnenice v Zagorju ter povečali njihovo zmogljivost. V Zagorju bodo gradili konfekcijsko tovarno in pekarno, v Trbovljah palnico in kemično čistilnico, v Hrastniku pa klavnico in hladilnico. Izpopolnili bodo vodovodno omrežje, ki se bo podaljšalo za 12 km. Tako bodo kraji dobili zdravo pitno vodo. Izboljšali pa bodo tudi javno razsvetljava. Med pomembnejšimi deli je treba omeniti tudi preureditve cele vrste cest in graditve šestih mostov. V Trbovljah in Hrastniku bodo gradili stanovanjske hiše. V raznih krajih bodo zgradili 10 osnovnih šol.

Obnova parka »Beograd«. V reški ladjedelnici popravljajo to našo največjo tovarno ladjo, ki ima 10.000 ton nosilnosti. Pred vojno je ta ladja plula skoraj po vseh svetovnih morjih in je niso nikdar generalno popravili. Ladjedelniški delavci so se obvezali, da bodo do 1. maja popolnoma popravili in preuredili ta plovni objekt, ki bo naša najbolj moderna opremljena tovarna ladja.

Centralne delavnice gradbenega podjetja v Kamniku so si same napravile stroje

V Kamniku je gradbeno podjetje za ceste LRS ustanovilo kmalu po osvojitvi svoje centralne delavnice, ki se v glavnem pečajo s popravili vseh vrst strojev, posebno pa motornih vozil. Nemale zasluge za razvoj podjetja ima namestnik glavnega mojstra in elektromojster Mesesnel Anton, udarnik-ovator.

Ko je pred dobrim pol letom prišel v podjetje, je imelo podjetje le malo orodja in malo priprav. Tudi število zaposlenih je bilo za polovico manjše kot danes. Zastavil si je nalogo, da organizira delavnice po modernih načelih, da bi odgovarjale velikim potrebam in s katerimi se je zvišala njih kapaciteta in tudi kvaliteta dela. Takoj je začel v sporazumu z upravo preurejati dotodanja skladišča v delavnice, v katere je hotel namestiti stroje, katerih v Jugoslaviji ni bilo mogoče dobiti. Te stroje je pričel sam izdelovati s pomočjo ključavničarjev podjetja.

Najprej je izdelal preizkuševalni aparat za električne naprave avtomobilov. S tem aparatom je možna popolna kontrola vseh električnih naprav v avtomobilih, kar prej v podjetju ni bilo mogoče. Ta aparat je povečal kapaciteto dela elektrooddelka za do 100%.

Nato se je lotil izdelave preizkuševalnega aparata za vbrizgalne naprave »Diesel« strojev. Tudi z izdelavo tega aparata je uspel.

V gradbenih šolah je letos 1377 učencev

V zimski dobi 1946/47 so bile prvi organizirane gradbene šole za učence v gospodarstvu. V tej šolski dobi je bilo vsega skupaj le 260 učencev, kar ni bilo zadosti glede na velike potrebe, ki jih imamo ravno v pogledu kvalificirane gradbene delovne sile.

Letos so šole zajele že precej večje število učencev in je predviden plan dosežen, kar je lep in važen uspeh. V šolah, ki trajajo štiri zimske mesece (v mrtvi sezoni), je letos skupno 1377 učencev. Od tega jih je v prvem letniku 1117, v drugem pa 261, ki so bili lansko leto v prvem letniku. Letos je torej stopilo v prvi letnik 4 in pol krat več učencev kot lansko leto. Ker je po novem zakonu učna doba za učence zidarske in lesarske stroke določena na dve leti, bomo imeli že letos 261 novih kvalificiranih delavcev-strokovnjakov. Dejstvo, da se bodo prihodnje leto šole še razširile, torej da se ne bomo zadovoljili niti s 1100 strokovnjaki, ki bodo položili izpite prihodnje leto, nam pove, koliko tovrstnih strokovnjakov potrebujemo. Letos je deset gradbenih šol, ki so v vseh krajih

Slovenije, po ena pa na gradbišču v Strnišču in Titanu v Kranju.

V vseh šolah je opaziti pri učencih viden napredek in je to zasluga poštvovalnih učiteljev, ki poučujejo poleg svojega rednega dela. Težave so ponekod v tem, ker strokovnjaki predavajo v težko razumljivem slogu. V prihodnjih letih bomo morali paziti tudi na to, ker bo potem uspeh še vidnejši.

Poleg gradbenih šol so širom Slovenije organizirani tudi tečaji (14) za priučene delavce, ki lahko po nekaj mesecih izpopolnjevanja v strokovnem znanju položijo izpite in dobe izpričevala. Kljub temu, da je v teh in drugih tečajih 133 priučenih delavcev, nismo popolnoma dosegli določenega plana. Sicer je tudi to velik uspeh, saj toliko novih strokovnjakov ni malo, toda s prepričevanjem bo treba odpraviti odpor proti tečaju, kot je to primer pri podjetju Beton v Celju. Tam priučen delavec niso hoteli v tečaj. Nekateri namreč menijo, da jim je treba dati priznanje tudi, če ne položijo izpitov. Položeni izpiti pa so edina kon-

PROCES V ZAGREBU

Obtoženci so bili zvesti agenti anglo-ameriških imperialistov

Zagreb, 22. februarja. (Tanjug.) Na razpravi proti mačkovski teroristični skupini je bil zaslišan Veljko Djurić.

Na stavljenju vprašanje je obtoženi Djurić odgovoril: Govoril sem s svojimi prijatelji o pojavih na pljučih, ki nastanejo pod vplivom fosgena. Začudili smo se, da do sedaj nikomur ni prišlo na misel, da bi se poslužili strupenih plinov v ilegalni borbi. Ker sem bil že prej psihološko pripravljen od svojih predpostavljanih na takšno zločinsko misel, smo prišli na idejo o konkretnih možnostih, da se poslužimo teh sredstev.

Predsednik: Posledica česa je bila ta psihoza?

Obtoženi: Vestransko ilegalno delovanje kateremu sem podlegel.

Tožilec: In kakšne posledice naj bi imelo vse to?

Obtoženi: Posledice zastrupljenja, zelo težke bolezni, ki morejo povzročiti smrt.

Tožilec: Kako ste mislili uporabiti strupeni plin?

Obtoženi: Da bi ga po ceveh za ventilacijo napeljali v dvorano, kjer se vrše sestanki.

— Za kakšen plin je šlo?
— Govorili smo o fosgenu.
— Kakšne bi bile posledice zastrupitve?

— Posledice bi bile strahovite. Veliko bi jih zbolelo na pljučih in bi težko okrevali. Na vsak način bi bilo veliko žrtev.

— O čem ste se govorili?

— O uporabi vžigalnih snovi.

— Kako vi ocenjujete to zamisel in njene posledice?

— Samo zamisel ocenjujem tako kakor vse ostalo. To je prestrašen zločin.

Vsi ostali obtoženci so priznali svoje zločine. Pod vplivom mačkovskega centra so postali hlapi tujih imperialistov, izdajalci lastnega naroda in izrodki, pripravljenci na najbolj zverinske zločine.

S tem je bilo zasliševanje obtožencev končano.

Besedo je dobil javni tožilec Vladi Ronogajec, ki je v zaključnem govoru med drugim dejal:

Na razpravi, ki je podrobno osvetlila udeležbo posameznikov in vse organizacije v zločinskem delu proti ljudstvu, je v celoti dokazana krivda vsakega obtoženca in pojasnjena vloga organizacije. Prva trojica je že pred okupacijo sodelovala v reakcionarnem delu vodstva HSS, ki je pod vodstvom izdajalca Mačka pripravljalo pot nemškimi in italijanskimi fašističnim okupatorjem, pri čemer je imelo pred očmi samo svoje razredne izkoriščevalske interese. V prvih dneh okupacije je ta reakcija odkrito podpirala okupatorja in njegove kvizlingovce, ne glede nato, če je bil del reakcije v državi ali ne. Takoj po okupaciji so ljudstvo organizirano v bivši HSS in nižji funkciji stranke zahtevali od svojega vodstva, ki so mu se verjeli in čigar izdajstva se niso spregledali, naj izda navodilo za boj proti okupatorju. Izdajalsko vodstvo pa je pošljalo po Jančkoviču in drugih poslance, da ustaši niso naši sovražniki, da je treba počakati ter vstopiti v oborožene Pavelečeve sile in se z njimi boriti proti narodno osvobodilnemu gibanju.

Javni tožilec je nato govoril o stilih Mačka s tujiimi imperialisti in je rekel: Maček se je svoječasnno pogajal z agenti gestapa in italijanskimi fašisti, med vojno pa so se Mačkovi izdajalci povezali tudi z novim imperialističnim blokom. Vohunstvo in izdajstvo pa so nadaljevali tudi v novih razmerah in v novi obliki. Vojno-hajkaška propaganda imperialistov kuje laži in klevete o etanju v naši državi, da bi tako podprla vojne hujskače v inozemstvu in imperialiste za intervencijo v naši državi. Hkrati prenašajo v našo državo klevetniška gesla z namenom, da bi omajali delovni polet množicam in da bi izgubile te množice zaupanje in trdnost ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

O protiljudskem delovanju obtoženih v letu 1946, je javni tožilec rekel: Njihovo delovanje je prišlo posebno do izraza leta 1946, ko je šlo za Trst in so se naši narodi in naša država borili, da bi bili vsi naši kraji združeni v mejah naše ljudske oblasti.

Ema Debeljak obsojena na 10 let odvzema svobode

Sremska Mitrovica, 22. febr. Včeraj ob 17 je bila izrečena obsodba članov križarske skupine v Sremski Mitrovici. Obsojeni so: Ema Debeljak na kazen odvzema svobode s prisilnim delom za dobo 10 let, izgubo državljanških in političnih pravic za 5 let in zaplembo vsega premoženja; Josip Marinčič na kazen odvzema svobode s prisilnim delom za dobo 10 let ter izgubo državljanških pravic za 4 leta; Marija Krivec na kazen odvzema svobode s prisilnim delom za dobo 4 let ter izgubo državljanških pravic; Magda Birkaš na kazen odvzema svobode s prisilnim delom za dobo 3 let in na izgubo državljanških pravic; Luka Cuconić pa na kazen odvzema svobode s prisilnim delom za dobo 8 let, izgubo državljanških pravic za dobo 3 let in na zaplembo vsega premoženja.

Špekulantski trgovci iz okraja Rakek razkrinkani

V okraju Rakek so organi notranjega odseka razkrinkali lepo število špekulantskih trgovcev. V hribovski vasi Rovte trgjeta Kunc Anton in Verbič Leon. V letu 1947. in 1948. sta nakupovala blago ter ga prodajala po mnogo višjih cenah, kot so določene. Goljufala sta na ta način, da posameznim predmetom nista označevala cen, zaradi česar sta lahko popolnoma nekontrolirano in po mili volji navijala cene iskanim predmetom.

Kunc Anton je imel po stenah obesene cenike, ki jih je začel ob vstopu organov trgati, češ da so to stari, neveljavni ceniki. Trgovca Verbič pa se je za napake in navijanje cen v trgovini izgovarjal na svojo ženo, da tako razbremeni sebe kot lastnika trgovine.

Trgovca Ribič Franjo iz Cerknice je kupce goljufal pri tehtanju blaga. Sodišče je hotel prepričati, da tehtnica »samo slučajno« kaže njemu v dobro, drugače pa je vedno točna. Vendar njegovi izjavi ni verjelo, posebno še, ker se je pri tehtanju — že natehtanih vrečk z živilskimi potrebščinami ugotovilo, da je tudi v teh vrečkah premalo blaga. Ribič je bil zaradi nedovoljene trgovine in špekulacije že trikrat kaznovan.

Trgovca Ronko Franc iz Cerknice je pri kontroli tarnal, da v trgovini premalo zasluži. Organi pa so ugotovili, da je skoraj vse blago prodajal po nedovoljeno visokih cenah. Tudi ta špekulant se je izgovarjal na ženo, češ da je ona špekulirala in navijala cene. Vzrok pa je v tem, da je pred kratkim kupil hišo, za katero je plačal okrog 240.000 din.

Vsi tri špekulanti so se te dni zagovarjali pred okrajnim sodiščem na Rakeku, ki jih je obsodilo: Verbič na 8000 din denarne kazni, zaplembo predmetov nedovoljene trgovine, 1000 din povprečnine in šest mesecev prepovedi izvrševanja obrti, Kunc Antona na 500 din denarne kazni, 100 din povprečnine, zaplembo predmetov nedovoljene trgovine in 6 mesecev prepovedi izvrševanja obrti, Ronka Franca na 5000 din denarne kazni, ženo Marijo na 10.000 din, zaplembo predmetov nedovoljene trgovine in 6 mesecev prepovedi izvrševanja obrti, Ribiča Franca na 10.000 din, ženo Zlato pa na 2000 din denarne kazni, zaplembo predmetov nedovoljene trgovine in 6 mesecev prepovedi izvrševanja trgovske obrti.

Ljudstvo okraja Rakek je pričakovalo pravično sodbo, sedaj pa upravičeno kritizira, da sodišče ni v dovoljni meri upoštevalo družbene nevarnosti kaznivih dejanj obtožencev in jih premilo kaznovalo.

V prihodnjih dneh se bodo zagovarjali pred okrajnim sodiščem na Rakeku novi obtoženci za slična kazniva dejanja. Med njimi Ožbold Ludvik iz Pudoba. Ožbold je v Pudobu brezobzirno gospodaril na račun malega človeka, ki mu je prodajal blago po visokih nedovoljenih cenah in vršil trgovske posele proti veljavnim predpisom. V njegovi trgovini so našli med živili v predalih mišja gnezda.

Pred sodiščem se bo zagovarjala tudi trgovka Krašovec Jožefa iz Lipse, ki ima sebi v dobro pokvarjeno tehtnico. Pri Sv. Trojici pa je izkoriščal ljudi trgovec Makuc Franc. Tudi ta je prodajal blago po precej višjih cenah kot so predpisane. V trgovini je imel tehniko, ki je kazala v njegovo dobro »samo« 5 dkg pri kilogramu.

Na isti način je v vasi Viševci špekulirala trgovka Perušek Antonija. Vinski veletrgovec Skrlj Ivan iz Dol. Logateca pa je brez dovoljenja med drugim nakupil 60.000 litrov vina. Pred sodišče pride še nekaj sličnih špekulantov.

Ljudstvo pričakuje, da bo ljudsko sodišče na Rakeku v teh primerih izreklo pravično sodbo. N.

V kratkem bo uredništvo »Ljudske pravice« izdalo brošuro

»Falzifikatorji zgodovine«

z zgodovinskimi ugotovitvami Informacijskega biroja vlade ZSSR na podlagi dokumentov, ki se tičejo odnosov med hitlerjevsko Nemčijo in vladami Anglije, Francije in ZDA.

Zgodovinska nota »Informacijskega biroja SZ«, ki razkriva imperialistično politiko reakcionarnih krogov okupiranih držav, je zbudila ogromno zanimanje po vsem svetu in je neobhodno potrebna vsakomur, ki se želi poučiti o mednarodnih odnosih in letih med prvo in drugo svetovno vojno.

Brošuro naročajte pri upravi »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2.

Trije mušketirji v Grčiji

V okolici Soluna so našli beležnico, ki jo je očitno izgubil na naglem begu angl. brigadir John Saunders-Jakobs, član tako imenovane balkanske komisije, ki jo je poslala organizacija Združenih narodov v Grčijo. Na podlagi zapiskov v tem zvezku je bilo ugotovljeno, kaj je Jakobsov poročal v OZN, vendar pa ni zapisal v svojo beležnico vsega še daleč ne natančno, kar je poročal uradno. Marsikaj je prikril in olepšal.

Oglejmo si nekatere njegove zapiske, ki smo jih literarno prikojili.

Solun, 25. decembra 1945. Sem so pripeli trije kot opazovalci. Kapitan Alberto de Soto iz Mehike in podpolkovnik Allen Miller iz ZDA sta dobra dečka. Sprijateljli smo se in imenujemo se trije mušketirji: Atos de Soto, Portos Miller in jaz, Aramis Saunders-Jakobs. Opazujemo grške običaje v solunskih dancinjah. Ti običaji so veseli.

Solnu, 26. decembra. Včeraj je bil prirejen atenski večer v Solunu. Opazovali smo. Danes je težka glava. Portos je dejal: »Treba bi bilo vendar že pogledati, vrag ga vzemi, kaj se godi na mejli«.

Solnu, 26. decembra. K nam so poslali za zvezo Miltiada Demetropolusa in Femistokla Kalligerisa. Na njiju je nekaj starogrškega iz »Prelepe Helenec«. Atos de Soto jima je kričal: »Hocem si ogledati meje.« Miltiad je pa odgovoril: »Podpolovnik, bolje je, da

ne hodite na mejo — tam je nevarno.« Portos Miller se je razzalostil ter zajokal: »Ali sem opazovalec ali nisem?«

Solun, 28. decembra. Letimo v Janino opazovat spopad s partizani v dolini Konice. Objublajo nam, da jih bodo potolkli in nam odprli pot k mejli. Portos si je mel roke: »Hehe, zdaj si bomo pa ogledali Albanijo!«

Janina, 28. decembra. Opazujemo generala Agamemnona Antopolusa, poveljnika VIII. divizije. Kakšen junak! »Srd mi opevaj, boginja, Antopolusa, hrabrega moža...«

Janina, 29. decembra. Do meje je 50 km. Nič ne vidim, nič ne slišim. Atos je dejal Agamemnonu: »Pokažite, kako partizani bežijo v Albanijo.« Agamemnon je odgovoril: »Pokažali bi, pa je nevarno.« Portos je ponosno ugovarjal: »Mi smo trije mušketirji, mi smo opazovalci in se ne bojimo. Pokažite tako, da bo vidno in da ne bo nevarno.« Agamemnon je dejal: »Prav.«

Cez Kalpaki in Ravenijo smo dospeli do nekega vrha 807. Agamemnon je dejal: »Vidite, tukaj so bili včeraj partizani, danes smo pa mi.« Portos je vprašal: »Res?« Agamemnon je odgovoril: »Naj se uđrem v zemljo, če lažem.« Pokazali so nam pet trupel. »Vidite,« so nam govorili, »to so partizani.« Vprašal sem jih: »Iz česa pa je razvidno, da so to trupla partizanov in ne mirnih prebivalcev?« Agamemnon se je znova pridružil: »Naj se uđrem v zemljo, če lažem.«

Tedaj smo se pa umaknili od tam, ker je začela streljati artilerija. Američan Portos Miller je vprašal: »Cigava je ta artilerija?« Agamemnon je odgovoril: »Naša.« Portos: »Kakšna vaša?« Agamemnon: »No, vaša, ameriška.«

Potem so spet streljali topovi. Portos — Američan je vprašal: »Cigava je pa ta?« Agamemnon je odgovoril: »To je njihova.« — »Cigava njihova?« Agamemnon: »No, prav tako vaša, ameriška. Vi ste jo dali nam, oni so nam jo pa vzeli.«

Mi opazovalci se nismo utegnili še razpoznati, ko so zažvižgale kroglice. Femistokle je zastokal: »Gorje, ostrostrelci! Vse je popihalo.«

To je bil maratonski tek z ovirami. Dobro so jo rezali. Naši Grki so nas seveda prehiteli, saj pa tudi niso prvi bežali pred partizani ter so trenirani. Od drugih se je odtrgal Miltiad Demetropolus, toda na drugem kilometru ga je prehitel general Agamemnon Antopolus. Jaz sem se skoraj kosal s Femistoklom Kalligerisom, toda za menoj je jokal Portos Miller iz ZDA: »Ne zapustite me! Dobro je je pobral Atos iz Mehike.«

Prišli smo v Janino. Izkazali smo se kot izvrstni tekači. Potem smo prijeli generala Agamemnona: »Kaj pa mislite, vrag novogrški, da ste izpostavili opazovalce kroglam? On je pa dejal: »Kako pa naj vem, kje so partizani in kje jih ni Povsod so. Prav nič ni bilo treba hoditi iz Soluna na albansko mejo, saj bi lahko tudi v Solunu bežali pred njimi!«

MADŽARSKA TRILETKA

Kmetijstvo in industrija na Madžarskem sta bila po osvoboditvi v zelo težavnem položaju. Da so mogli uvesti naravno proizvodnjo, so morali mobilizirati vse človeške in gmetne sile. V ta namen je bilo treba korenito spremeniti gospodarski sistem in utrditi politično gospodarski položaj.

Na Madžarskem je imelo približno 12.000 veleposestnikov nad polovico rodovitne zemlje. Zaradi velikih posestev je živel milijone kmetov beraško. Na Madžarskem se preživlja s kmetijstvom polovica prebivalstva. Veleposestniki so se združili z madžarskimi industrijskimi in finančnimi kapitalisti ter so izločili kmete in delavce iz političnega življenja. Hkrati so jih seveda skupno izkoriščali.

Nova Madžarska je napravila prvi zgodovinski korak v začetku leta 1945., ko je razdelila revnim kmetom in dninarjem veleposestniško zemljo. Agrarna reforma je dala zemljo 700.000 kmetom, odnosno kmečkim delavcem.

Drugi velik gospodarski uspeh je bil, da je avgusta leta 1946. madžarska demokracija rešila gospodarstvo pred pomolom ter v enem samem dnevu utrdila valuto. S stabilizacijo denarja je mlada madžarska demokracija utrdila tudi temelj za nadaljnji gospodarski razvoj.

Drugi zgodovinski ukrep koncem leta 1946 je bila nacionalizacija rudnikov, težke industrije, industrije aluminija in velikih bank. Z nacionalizacijo velikih bank je prišlo v državno last 45% živilske industrije, 45% papirnice, 35% opekarske, 32% trikotazne, 25,5% bombažne in 15% strojne industrije.

S tem so bili položeni močni temelji za razvoj gospodarstva in za izpolnitev triletke. Triletko izpolnjuje na Madžarskem 600.000 delavcev, ki so zaposleni v rudarstvu, industriji in drugih podjetjih, med njimi jih dela 400.000 na državnem gospodarskem sektorju, 200.000 pa v zasebnih podjetjih.

Triletko so začeli izpolnjevati 1. avgusta lani. Naloga triletke je, da do 1. avgusta 1950. dvignejo življenjski standard prebivalstva za več kot 25% nad predvojno raven. To se pravi, za 80% v primeri z letom 1946-47.

Triletni plan določa 6.585.000.000 forintov investicij (580 milijonov dolarjev). V kmetijstvo bodo investirali 2 milijardi forintov ali 30,4% investicij. Na industrijo in rudarstvo odpade 1.745.000.000 forintov ali 26,5%, na promet pa 1 milijardo 676.000.000 ali 25,4%. Za gradbena dela je določeno 1.154.000.000 forintov ali 17,7% investicij. Triletni plan določa mnogo večjo industrijsko proizvodnjo od predvojne in znatno se bo povečal tudi promet, kmetijstvo pa bo doseglo predvojno zmogljivost. Triletko bo omogočila uspešen razvoj državnega in združnega sektorja.

Doslej so investirali 800 milijonov forintov. Ta znesek je zelo visok, če upoštevamo, da so pred začetkom triletke za iste namene porabili na mesec po 45 milijonov forintov. Leta 1938 so pa porabili na mesec po 25 milijonov pen-

gov, toda večina tega denarja je šla za vojno industrijo. Zdaj porabijo na mesec povprečno po 115.000.000 forintov za investicije.

Od dosedanjih investicij so porabili 85% za razvoj državnega in združnega sektorja. Investicije se čutiljo zelo v industriji in rudarstvu. V premožni industriji je 32.000.000 forintov investicij precej pripomoglo, da se je povečala proizvodnja. V podjetja »Nitrogen«, ki so med največjimi v državi, so doslej investirali 25.000.000 forintov. V kmetijstvo in za namakalno, odnosno osuševalno omrežje so tudi investirali 47.500.000 forintov. Te investicije se bodo kmalu poznale v povečanju kmetijske proizvodnje. Že zdaj so vidni zelo lepi uspehi. Leta 1946-47 so posejali skoraj 600.000 holdov (0,575 ha = 1 hold) zemlje več, kakor v letih 1945-46. Zdaj je na Madžarskem 2100 kmetijskih združenj, ki imajo 13% kmečke zemlje in 20% živine.

Za cestna dela so doslej porabili 15 milijonov forintov, s čimer so izboljšali promet v 50 vaseh. Za izpolnitev železniškega omrežja so porabili 92.000.000 forintov. Lani oktobra so že presegli višino predvojnega blagovnega prometa. L. 1938. je znašal ta promet 1.674.000 ton, lani oktobra pa 2.076.000 ton. Za zgraditev bolnišnic so porabili doslej 28.000.000 forintov, za otroške domove in zavetišča pa 1,5 milijona.

Kmetje so izpolnili setveni načrt do 90%, s čimer je zagotovljena prehrana prebivalstva.

Industrijska in rudarska proizvodnja se približuje že predvojni višini. Proizvodnja nekaterih predmetov je pa celo višja, kakor pred vojno.

Rezultati triletke po proizvodnji nekaterih izdelkov, so bili ob koncu leta 1947. naslednji:

Slad

FIZKULTURA

BALKANSKE IGRE — MANIFESTACIJA FIZKULTURNIKOV DEMOKRATIČNIH DRŽAV

Sredi marca bo v Beogradu konferenca komiteja balkanskih iger

Na IV. konferenci komiteja balkanskih iger, ki je bila novembra 1947 v Beogradu, so izrazili predstavniki fizikulturnih organizacij Albanije, Bolgarije, Madžarske, Rumunije, Trsta in Jugoslavije, da bi se balkanske igre razširile, in sicer tako, da bi na njih sodelovali športniki sosednih demokratičnih držav.

V januarju 1948 je sekretar komiteja balkanskih iger, Miroslav Kreačič, obiskal fizikulturne in športne organizacije v bratskih republikah Poljske in Češkoslovaške ter jim izrazil željo fizikulturnikov demokratičnih balkanskih narodov. Voditelji fizikulturnih organizacij obeh držav so sklenili, da bodo sodelovali na tekmovanjih, ki bodo v okviru balkanskih iger.

Fizikulturniki Poljske bodo sodelovali letos na tekmovanjih v lahki atletiki in rokoborbi, ki bosta v Jugoslaviji, v odbojki in košarki v Bolgariji, telovadbi in kolesarstvu v Madžarski, boksu v Albaniji ter streljanju in šahu v Rumuniji, kakor tudi na balkanskih mednarodnih turnirjih, katere bo priredil komite balkanskih iger; v plavanju v Albaniji, v namiznem tenisu v Jugoslaviji, v dviganju uteži in rokometu v Madžarski ter na tradicionalnih mednarodnih veslaških tekmah v Beogradu. Fizikulturne organizacije Poljske so izrazile željo, da bi se balkanski šampionat v smučanju za leto 1949 priredil na Poljskem.

Fizikulturniki Češkoslovaške bodo sodelovali v balkanskem šampionatu v

lahki atletiki, desetboju, partizanskem maršu, košarki, odbojki in boksu. Voditelji ostalih panog športa v Češkoslovaški in Poljski so izjavili, da bodo že letos sodelovali v teh tekmovanjih, toda njihov kolektar njihovih mednarodnih tekmovanj jim bo morda preprečil sodelovanje v kakšni panogi.

Fizikulturne organizacije obeh držav bodo prihodnje leto sodelovale na balkanskih igrah v vseh disciplinah.

Sodelovanje športnikov bratske Poljske in Češkoslovaške v tekmovanjih v okviru balkanskih iger, je velikega pomena. Balkanske igre zblížujejo športnike tistih držav in narodov, ki danes po vsem svetu prednjačijo s svojo neumorno in dosledno borbo za mir, demokracijo in sodelovanje med državami. Prav tako se bo na teh igrah manifestiral duh sodelovanja in iskrenega prijateljstva, obenem pa bodo balkanske igre tudi pokazale visoko kvaliteto športnikov v posameznih balkanskih državah. S sodelovanjem češkoslovaških in poljskih fizikulturnikov se bo dvignil tudi nivo tekmovanja.

V sredi marca 1948 bo v Beogradu konferenca komiteja balkanskih iger, na kateri bodo prvič sodelovali delegati bratske Poljske in Češkoslovaške. Na tej konferenci se bo sklepalo o novem imenu iger, ki bo odgovarjal njihovim sedanjim perspektivam. Prav tako pa se bodo pregledala tehnična in organizacijska vprašanja posameznih tekmovanj v teku leta.

Rezultati mladinskega prvenstva v klasični in alpski kombinaciji

Prinašamo rezultate tekmovanja za prvenstvo LR Slovenije v klasični in alpski kombinaciji, katere smo objavili deljeno za smuk in slalom ter skoke.

Rezultati mladinskih tekem v klasični kombinaciji, ki so bile v Planici so torej naslednji: 1. Kordež Gašper, FD Kropa, 284,6 točk, 2. Gregori Jože, FD Rateče, 252,9 točk, 3. Vovk Mirko, FD Prešeren, 250,8 točk, 4. Ullar Jože, FD Prešeren, 243,3 točk, 5. Lihteneger Kristl, FD Mojstrana, 240,1 točk, 6. Urbane Lado, FD Enotnost, 236,4 točk.

Rezultati mladinskih tekem v alpski kombinaciji, ki so v Kranjski gori so: Mladinci: 1. Kunšič Jože, FD Gregorčič, 200,06, 2. Budinec Vojteh, FD Kranjska gora, 201,56, 3. Cetina Janko, SFD Klavdivar, 202,64, 4. Lubej Borut, FD Enotnost, 206,05, 5. Marček Franc, FD Gregorčič, 209,26.

Mladinke: 1. Krmelj Joživo, FD Komus, 319,03, 2. Slamič Milena, FD Enotnost, 332,84, 3. Erman Mara, FD St. Vid, 338,32.

Rezultati prvenstva Slovenije v klasični kombinaciji za štane, ki je bilo pravtako v Planici so:

1. Vidic Andrej, FD Prešeren, 442,3, 2. Rožič Janez, FD Rateče, 429,5, 3. Stefe Janko, SFD Tržič, 411,3, 4. Grille Erikerik, FD Kranjska gora, 391,2, 5. Kavčič Mitja, FD Enotnost, 389,9.

Vsem društvom smo razposlali sezname tekmovalcev, ki lahko nastopijo na državnem prvenstvu. Prijave nam morajo društva vrniti do petka. Tekmovalci naj se informirajo pri svojem društvu, če so v tem seznamu, sicer nimajo pravice nastopa.

V času državnega prvenstva v alpskih disciplinah na Vršču bodo vse koče zasedene po tekmovalcih in ne bodo ostali smučarjem na razpolago.

Smučarski odbor FZS

Nogometno moštvo SFD Udarnika iz Kranja na gradnji Nove Gorice

Glavni odbor FZS je v sporazumu z GO ESS pozval vsa društva, da se njihova nogometna moštva in drugi fizikulturniki udeležijo gradnje Nove Gorice. Temu pozivu pa se je dosedaj odzvala le agilna nogometna sekcija SFD »Udarnik« iz Kranja. Čeprav so igralci zaposleni v produkciji, jim je dalo vodstvo sindikata 14dnevni dopust, ker je moštvo z odborom na čelu močno želelo prispevati s prostovoljnimi udarničkim delom h gradnji Nove Gorice, ki bo ponos vsega delovnega ljudstva.

Nogometaši »Udarnika« v prostem času tudi trenirajo. Istočasno pa z udarničkim delom izpolnjujejo normo tekmovanja za fizikulturni znak »Dela pri obnovi«. Pravilno razporejeno fizično delo jim obenem krepi zgornji život, ki je pri igralcih nogometa bolj slabo razvit. Pri vsem tem pa niso pozabili na politično vzgojno delo in se udeležujejo raznih predavanj. S svojo disciplino, za katero so dobili že od GO FZS zaslužen diplomato kot najbolj disciplinirano moštvo v II. slovenski ligi, so zgled tudi ostalim graditeljem.

Vojna klobuka z britvijo

Zapovrstna ameriška športna senzacija — nameravani dvorni prevrat v kraljestvu boksa, bolje rečeno v »Madison Square Gardenu«. Ta največja newyorška športna dvorana je last privatne delniške družbe, dejansko pa nekontrolirano razpolaga z njo Mac Jacobs — nekdanji ekromen špekulant z vetopnicami za športne tekme, zdaj pa gospodar usode ameriškega profesionalnega boksa. Jacobsova boksarska režija, ki obsega s svojimi tipalkami vse Ameriko, ima zvečne ime: »Klub 20. stoletja«. Nobena količnik pomembna boksarska tekma ne gre brez udeležbe Jacobsa in njegovega »kluba«.

Zdaj pa se je pojavil tekme bokarskega magnata. To je Emil Lustig, predsednik uprave družbe za izdelovanje pokrival. Ta Lustig tebi nič meni nič kupuje delnice »Madison Square Gardena«, da bi izpodrinil od tod Jacobsa in njegovo kličko ter sedel na njeno mesto.

Kje pa tiči vzrok takega velikega zanimanja kralja klobukov za boksa in dvorano, kjer prirejajo boksarske tekme? Stvar je kaj preprosta. Trgovina s klobuki v ZDA še daleč ne gre tako dobro, kakor bi bilo Lustigu po volji. Prodaja klobukov pa se da povečati s pomočjo kričee reklame. In zato bi se rad Lustig prilastil »Madisona«: ta dvorana namreč ni samo največja pokrita arena v New

Kratke vesti

Na plavalnih tekmah v New Yorku so bili doseženi trije novi svetovni rekordi v plavanju. Jack Verdeur je preplaval 200 m prsno v času 2:32,0, Bob Saek je preplaval 400 m hrbtno v času 5:08,9; Staok pa je postavil nov rekord na 440 yardov s časom 5:06,0.

ODBOJKA

Dvojna zmagata Enotnosti nad Poletom

Moški:

Enotnost : Polet 3:2

Ženske:

Enotnost : Polet 2:0

Podrobno poročilo bomo objavili v jutrišnji številki.

Vremenska napoved za ponedeljek, 23. februarja: Oblačno in meglasto, sneg in dež. Temperatura podnevi okoli ničle.

HOKEJ

Prvi nastop zagrebške Mladosti v ČSR

Praga, 22. febr. Hokejisti Mladosti iz Zagreba, ki so že nekaj časa na treningu v ČSR, so v petek odigrali prvo tekmo v Čških Budjevoicah. Mladost je nastopila proti liginemu moštvu AC Stadion in izgubila kljub borbeni igri z rezultatom 15:1 (5:0, 2:0, 8:1).

Moštvo prvaka ČSR v hokeju na ledu je prispelo v Moskvo

Moskva, 22. febr. — Češkoslovaški prvak v hokeju na ledu praški LTC je prispel v Moskvo. Pod vodstvom tehničnega referenta Vodičke in kapetana moštva Zabrodskega je prišlo vsega skupaj trinajst igralcev. Češkoslovaški prvak, za katerega gostovanje vlada veliko zanimanje, bo nastopil v treh tekmah, in sicer proti ekipi Spartaka, CDKA in Dinama.

NOGOMET

Dinamo : Naša krila 2:1 (2:0) CDJA »Partizan« : Šibenik 11:0 (4:0)

Split, 22. febr. V Splitu sta bili danes odigrani dve prijateljski tekmi. CDJA Partizan je premagal FD Šibenik z 11:0 (4:0). Partizan je bil vseokrog v premoči in je rezultat popolnoma realen. Najboljša na tekmi sta bila Bobek in Čajkovski.

V drugi tekmi je zagrebški Dinamo premagal Naša krila z rezultatom 2:1 (2:0). Dinamo je bil stalno v premoči prvi polčas in drugo polovico drugega polčasa, dočim so v prvi polovici drugega polčasa prevladovala Naša krila. Sodnik je izključil Velfla, igralca Dinama, zaradi nešportnega obnašanja.

Sarajevo : Spartak 3:2 (1:0)

Sarajevo, 22. febr. Včeraj je bila v Sarajevu odigrana nogometna tekma med domačim Sarajevom in Spartakom iz Subotice. Tekmi je prisostvovalo 3000 gledalcev, med drugimi tudi predsednik vlade Bosne in Hercegovine Rodoljub Čolaković. Po zelo težkem in blatnem terenu je zmagalo Sarajevo z rezultatom 3:2 (2:1). Gole so zabili: za Sarajevo Škorič, Lazarevič in Novaković, za Spartak pa Takač in Šereš.

KOŠARKA

Črna zvezda : Jedinstvo 47:34 (13:21)

Beograd, 22. febr. V državnem inštitutu za fizikulturo v Beogradu je bila snoti odigrana prijateljska tekma v košarki med zagrebškim Jedinstvom in beograjsko Črno zvezdo. Zmagala je Črna zvezda s 47:34 (13:21).

PRAVILNIK

O TEKMOVANJU V TENISU

Beograd, 22. febr. Centralni odbor Fizikulturne zveze Jugoslavije je izdal pravilnik o medsebojnem tekmovanju fizikulturnih društev v tenisu. Tekem se bodo udeležila vsa registrirana fizikulturna društva v državi, vsako z 10 igralci. V finalnih tekmah za prvenstvo FLRJ bodo nastopili prvaki ljudskih republik, prvak Vojvodine in predstavnik Jugoslovanske armade. — Prvenstva republik morajo biti končana do 15. julija 1948.

ODLOČBA O PRESTOPU FIZKULTURNIKOV IZ DRUŠTVA V DRUŠTVO

Zaradi raznih razlogov, službenih premostitev in drugih upravičenih primerov je sekretariat CO FISAJ-a določil, da se v času od 23. februarja do 8. marca dovoli prestop fizikulturnikov iz društva v društvo v vseh zgoraj navedenih primerih.

POSVET ODBORA ZA STRELJANJE

Beograd, 22. febr. V Beogradu bo 29. februarja in 1. marca t. l. posvetovanje članov strelskega odbora FZJ, predsednikov in sekretarjev strelskih odborov FZ ljudskih republik, načelnikov športnih strelskih skupin v JA in strelec zveznega razreda. Delegati FZ ljudskih republik bodo na posvetovanju razpravljali o načrtu in programu dela v letu 1948.

OBJAVA

FD Enotnost — smučarska sekcija. Danes (v ponedeljek) ob 15 zbor vseh smučarjev-tekmovalcev in tekmovalk (pionirjev, mladincev in članov-ic) na prostem za letnim telovadiščem v Tivolju. Vzeti s seboj tekmovalne odnose navadne smuči. Skakalci zbot ob isti uri na Mostecu. Obvezno za vse! — Referent.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEO-ROLOŠKE SLUŽBE

Vremensko stanje 22. februarja: Sistem močnih barometričnih minimov nad Sredozemskim morjem povzroča v višinah močne južne vetrove, medtem ko v nižinah še vtraja mrzli zrak. Topla fronta (t. j. meja pri tleh med hladnim in toplim zrakom), ki izvira iz središča barometričnega minimuma nad Italijo, poteka čez Sušak, po srednji Bosni in Grčiji. Po vsej Sloveniji v predelkih sneži. V Sloveniji je globlina snega med 10 in 20 cm, a v Planici 91 cm, temperatura med 6 in 9 stopinj pod ničlo. Topel val je dosegel črto Sušak—Sarajevo in je začel prodirati proti nam.

Filmska kronika

Rekorden uspeh domačega umetniškega filma »To ljudstvo bo živel«. V treh tednih si je ogledalo ta film v Beogradu nad 170.000 ljudi, v Zagrebu v 34 dneh 120.000, v Sarajevu v 4 dneh 28.950, v Ljubljani prvi teden nad 28.000, kar predstavlja največji uspeh med filmi, ki so bili doslej predvajani pri nas.

Zaključeno je snemanje umetniškega filma »Ljudje s proge«, tretjega domačega umetniškega filma. Posnelo ga je filmsko podjetje »Avala-film«, in sicer največji del na mladinski progi Samac-Sarajevo. Sedaj v ateljih nadaljujejo z montažo in sinhronizacijo tega filma, ki ga je režiral Gustav Gavrin.

Iz delavnic »Triglav-filmac«. Pravkar se zaključuje delo na filmskem Obzorniku št. 21 (januar). Obsegal bo sledeče točke: *Olon Zupantič — sedemdesetletnik* (posnel Badjura, Kumar in Pogačar, glasba Blaž Arnič), *Med našimi steklarji* (scenarij France Jamnik, režija France Kosmač, snemal Milan Kumar, glasba Danilo Svava), *Veterinarski znanstveni zavod v Kočevju* (scenarij, režija in snemal Milan Kumar, glasba Pavel Sivice), *Novoletna jelka* (posnel Žarko Tušar) in *Prvenstvo v sabljanju* (posnel Viki Pogačar).

Ze dalj časa je na Ptujskem polju ekipa, ki je v glavnem že posnela v Markovcih in sosednih vaseh kulturno-dokumentarno gradivo za 1500 metrski film o »Kurentovanju in pustnih segah« pod vodstvom režiserja Zvoneta Sintiča. S Kamniškega sedla se je vrnila ekipa, ki je posnela za Obzorniško točko »V zasneženih gorah plezalno turo; zaključena je tudi montaža obzorniške točke »Ribogojstvo«, ki je bila posnela v ribogojnicah v Bohinjski Bistrici in v Dragomlju. Filmsko podjetje spremlja tudi gradnjo združnih domov.

V LR Črni gori se je število kinematografov podvojilo. Črna gora ima danes 16 stalnih in 4 potujoče kinematografe, dočim je imela pred vojno vsega 7 stalnih. V stalnih kinematografih so prikazovali 1947. leta 102 filma, ki jih je gledalo 552.940 gledalcev, 4 potujoči kinematografi pa so prikazali 85 filmov 131.780 gledalcem. V tekočem letu bodo odprli še osem novih kinematografov.

»Beloruski marš« po scenariju Nikolaja Virtha bo prikazoval veliko ofenzivo Rdeče armade 1944.

Odpor proti reakcionarnim filmskim družbam v Ameriki se vse bolj širi. Vsa prizadevanja šefov Združenja ameriških filmskih producentov Erica Johnsona in njegovega glavnega svetnika Bernsa ne morejo ukloniti poštenih filmskih umetnikov, da bi se pokorili zahtevam reakcionarnega filmskega kapitala. Med sodelavci ameriškega filma je mnogo ljudi, ki se ne boje Tomasovega »Odbora za raziskavanje protiameriškega javnosti«. Znani ameriški pisatelj anti-imperialističnega romana »John je dobil puško« Dalton Trumbo, ki so mu grozili in svetlovali, da prekliche svoje »zablode«, je že na prvi javni razpravi izjavil jasno in na ves glas: »Tistim, ki se še spominjajo požara nemškega Rajstaga, in težko zavohati dim v teh prostorih.« Prav tako hrabro je nastopil John Howard Leason, ki je zabrusil Thomasu v brk: »Vi se poslužujete metod Adolfa Hitlerja!« Ameriški filmski igralci kljub nevarnosti odpusta iz službe vse česse odklanjajo sodelovanje v reakcionarnih ameriških filmih. Igralec Cornell Wilde je bil zaradi tega odpuščen, prav tako tudi George Mongomery, ki ni hotel nastopiti v reakcionarnem filmu »Balada o Grčiji«.

In vazija ameriške »limonade« v Franciji. Poročilo pariških kinematografov navaja za teden od 14. do 20. januarja sledeče podatke: ameriški filmi se prikazujejo v 175 kinematografih (73,2%), francoski v 83 (34,7%). V enem mesecu, t. j. od 21. decembra do 21. januarja 1948 se je ameriška »okupacijska« pariških kinematografov dvignila od 57 na 73,2%!

Filmski festival bo letos v Kanesu od 3. do 18. septembra.

Konferenca slovenske kinematografije bo v Pragi od 28. februarja do 6. marca. Ta čas bodo v velikem praškem kinematografu »Svoboda« predvajali filme slovenskih produkcij. Jugoslavija bo zastopana z umetniškim filmom »To ljudstvo bo živel« in z dokumentarnim filmom »Otroci ljudstva«. V Moravski Ostravi so na malem filmskem festivalu slovenskega filma prikazovali ttdi jugoslovanske dokumentarne filme.

M. M. Kaljina v filmu »Predsednik«. Boris Cirkov piše scenarij, ki je posvečen delu in življenju pokojnega sovjetskega državnika. Film bodo posneli že letos.

DNEVNE VESTI

Esperantsko društvo Ljubljana. Cankarjevo nabr. 7-1. priredi trimesečni tečaj mednarodnega jezika esperanto. Začetek v sredo, 25. t. m. ob 19.30. Informacije vsak dan od 18-20 ure. Telefon 46-58.

GLEDALISCE

SLOVENSKA NARODNA GLEDALIŠČA
Drama — Ljubljana
Ponedeljek, 23. ob 20: Lovčik-Kreft: »Tugomer«. Red Ponedeljek.
Sreda, 25. ob 20: Cervantes: »Stiri med-igra«. Red B.
Četrtek, 26. ob 16: Surinova: »Striček Mrzav. Premiera. Izven. Uprizoritev Akademije za igralsko umetnost. Ob 20: Molijere: »Tartuffe«. Red Četrtek.

Opera — Ljubljana
Torek, 24. ob 19.30: Mozart: »Figarova svatba«. Abonma mladinski ZSD.
Sreda, 25. ob 19.30: Bizet: »Carmen«. Red Sreda.
Četrtek, 26. ob 19.30: M. Poliš: »Mati Jugovčeva«. Zaključena predstava za ljubljansko garnizijo. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in bolgarske pesmi — 14.30 Napoved časa in poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar, Brahmsova op. 40. Trio za klavir, violino in rog: Ivanjajo: L. M. Škerjanc, Prevorski in Lipeti — 13.30 Fizikulturni pregled — 13.40 Igra mali orkester R. L. p. v. Rudolfa Starčiča — 14.10 Albanske in